

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

на тему:

**«Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників»
(на прикладі ТзОВ «Любава-Агро»)**

Виконала: студентка групи ОО(з)-41

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Судін Ірина Романівна

Керівник: к.е.н., доц. Шкроміда Н.Я.

Рецензент: к.е.н., доц. Ціжма Ю.І.

Івано-Франківськ – 2023 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Баланюк І.Ф.

“30” вересня 2023 р.

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Судін Ірини Романівни

1. Тема роботи: «Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників»

керівник роботи: кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Шкроміда Н.Я.

2. Перелік питань, які потрібно розробити: економічна сутність фінансових результатів та їх значення у діяльності підприємства; класифікація фінансових результатів та порядок їх формування; особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами; особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства; синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат діяльності підприємства; методичні особливості формування фінансових результатів діяльності підприємства в системі обліку і звітності; аналіз динаміки та структури доходів,

витрат та фінансових результатів підприємства; резерви підвищення прибутковості діяльності підприємства; прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі.

3. Дата видачі завдання 07.10.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Теоретичні основи формування звітності про фінансові результати	17.02.2023 р.	виконано
2.	Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів ТзОВ «Любава-Агро»	16.03.2023 р.	виконано
3.	Економічний аналіз показників звіту про фінансові результати ТзОВ «Любава-Агро»	18.04.2023 р.	виконано

Студент

Судін І.Р.

Керівник роботи

Шкроміда Н.Я.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

студентки 4 курсу групи ОО(з)-41

Судін Ірини Романівни

на тему:

“Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників”

Актуальність теми дослідження. В умовах розвитку ринкової конкуренції основною метою функціонування кожного підприємства є одержання максимально можливої економічної вигоди, що є основним джерелом самофінансування підприємства за умови, що його розмір достатній для покриття витрат, виконання зобов'язань та утворення чистого прибутку. Ефективність діяльності суб'єктів господарювання значною мірою залежить від належної організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю, що сприяє налагодженню інформаційних потоків для задоволення запитів внутрішніх та зовнішніх користувачів.

У сучасних умовах фінансова звітність є інструментом, що дозволяє зацікавити інвесторів та залучити додаткові інвестиції. Інвесторів, насамперед, цікавить не баланс, а звіт про фінансові результати, оскільки саме він дозволяє отримати інформацію про прибутковість бізнесу. Звіт про фінансові результати узагальнює інформацію щодо доходів та витрат підприємства за певний період, дозволяє проаналізувати структуру фінансового результату, фактори, що вплинули на ефективність діяльності.

Відтак, фінансова звітність служить інтересам зовнішніх та внутрішніх користувачів інформації. При цьому, інформаційні потреби тих чи інших зацікавлених осіб різні, тому звіт про фінансові результати має відповідати загальним вимогам користувачів. Зважаючи на це, дана тема є актуальною.

Дипломна робота виконана відповідно до мети та завдань на основі використання матеріалів діяльності ТзОВ «Любава-Агро» за 2018-2022 рр.

Метою даної роботи є дослідження особливостей формування в обліку показників звіту підприємства про фінансові результати, їх аудит та економічний аналіз.

У першому розділі кваліфікаційної роботи розкрито економічну сутність фінансових результатів та їх значення у діяльності підприємства, розглянуто класифікацію фінансових результатів і порядок їх формування та описано особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами.

У другому розділі кваліфікаційної роботи досліджено особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства, розкрито синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат діяльності підприємства, а також порядок розкриття інформації про формування фінансових результатів в системі обліку і звітності.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи проведено аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства, узагальнено резерви підвищення прибутковості діяльності підприємства, а також проведено прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до прикладних рекомендацій і можуть бути впроваджені в діяльність ТзОВ «Любава-Агро».

Недоліки. У дипломній роботі студентка не провела дослідження за всіма пропонованими літературними джерелами, зокрема: питання «особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами» розкрито не по об'єкту дослідження та в не повному обсязі. Окремі теоретичні питання також потребують більш ґрунтовнішого та ширшого дослідження.

Загальний висновок. Дипломна робота Судін Ірини Романівни на тему “Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників” є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рекомендується до захисту з позитивною оцінкою.

Науковий керівник
кандидат економічних наук
доцент кафедри обліку і оподаткування
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника _____ Шкроміда Н.Я.

“26” травня 2023 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки 4 курсу групи ОО(з)-41

Судін Ірини Романівни

на тему:

“Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників”

Актуальність теми. Фінансова звітність виступає джерелом інформаційного забезпечення, що складається шляхом виконання спеціальних процедур обробки, підрахунку даних, групування та формується на завершальній стадії облікового процесу. В сучасних умовах ринкової економіки роль обліку полягає у формуванні максимально достовірної інформації про фінансовий стан і фінансові результати діяльності підприємства та аналіз її показників, а звітність виступає засобом комунікації в межах національних та міжнародних ринків. Це зумовлює актуальність обраної теми дослідження. Розвиток економічної інтеграції вимагає єдиних підходів у баченні економічних показників, які формуються в системі обліку та відображаються у фінансовій звітності.

Якість проведеного аналізу проблеми полягає в обґрунтуванні теоретичних та методичних аспектів формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників. Результати дослідження викладені у логічній

послідовності, поставлені мета і завдання у роботі є розглянутими та завершеними конкретними висновками та рекомендаціями.

Практична цінність висновків і рекомендацій полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані у фінансово-господарській діяльності ТЗОВ «Любава-Агро», а отже є реальними.

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи. Робота Судін Ірини Романівни на тему “Формування звітності про фінансові результати та аналіз її показників” відповідає вимогам, що ставляться до дипломних робіт, проведені дослідження носять закінчений характер і можуть бути представлені до захисту з позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рецензент

кандидат економічних наук

доцент кафедри теоретичної і

прикладної економіки

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника

Ціжма Ю.І.

“26” травня 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ	
1.1. Економічна сутність фінансових результатів та нормативно-правове регулювання їх обліку	6
1.2. Класифікація фінансових результатів та порядок їх формування	12
1.3. Особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами	16
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТЗОВ «ЛЮБАВА-АГРО»	
2.1. Особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства	22
2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат діяльності підприємства	28
2.3. Формування фінансових результатів діяльності підприємства в системі обліку і звітності	32
РОЗДІЛ 3 ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТЗОВ «ЛЮБАВА-АГРО»	
3.1. Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства	40
3.2. Резерви підвищення прибутковості діяльності підприємства	44
3.3. Прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі	48
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57
ДОДАТКИ	62

ВСТУП

Актуальність теми роботи. У сучасних умовах фінансова звітність є інструментом, що дозволяє зацікавити інвесторів та залучити додаткові інвестиції. Бухгалтерська (фінансова) звітність є основою оцінки фінансового стану підприємства, ефективності використання його ресурсів, ділової активності та платоспроможності.

Звіт про фінансові результати узагальнює інформацію щодо доходів та витрат підприємства за певний період, дозволяє проаналізувати структуру фінансового результату, фактори, що вплинули на ефективність діяльності і ін. Саме, фінансова звітність служить інтересам зовнішніх та внутрішніх користувачів інформації. При цьому, інформаційні потреби тих чи інших зацікавлених осіб різні, тому звіт про фінансові результати має відповідати загальним вимогам користувачів. Зважаючи на це, дана тема є актуально.

Метою даної роботи є дослідження особливостей формування в обліку показників звіту підприємства про фінансові результати, їх аудит та економічний аналіз.

Відповідно мети у роботі поставлені та підлягають розв'язанню наступні завдання:

- 1) дослідити економічну сутність фінансових результатів та їх значення у діяльності підприємства;
- 2) представити класифікацію фінансових результатів та порядок їх формування;
- 3) описати особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами;
- 4) розглянути особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства;
- 5) окреслити синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат

діяльності підприємства;

6) узагальнити методичні особливості формування фінансових результатів діяльності підприємства в системі обліку і звітності;

7) провести аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства;

8) запропонувати резерви підвищення прибутковості діяльності підприємства;

9) здійснити прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність ТзОВ «Любава-Агро».

Предметом дослідження визначено організаційні та методичні аспекти обліку та аналізу показників звіту про фінансові результати.

Стан наукової розробки. Теоретичні та практичні аспекти складання фінансової звітності підприємств широко висвітлюються такими авторами, як: Бутинець Ф. Ф., Кохно І. І., Назаренко О. В., Пасенко Н. С., Швець В. Г., Бодруг Т.М., Вовк В. М., Кирдей Ю. О., Рзаєва Т. Г., Сереветник О. В. та інші. Проведений послідовний і неупереджений аналіз джерел, досліджень і публікацій, у яких було започатковано розв'язання цієї проблеми і на які можна опиратися при даному дослідженні, засвідчив, що заявлена тема потребує подальшого фахового вивчення.

Методи дослідження. У кваліфікаційній роботі використовувалися такі методи дослідження: метод абсолютних величин; метод відносних величин; структурно-динамічний аналіз; метод порівняння; горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний аналіз тощо.

Інформаційною базою дослідження були дані навчальної та навчально-методичної літератури, матеріали, фінансова звітність підприємства, наукові напрацювання тощо.

Практичне значення отриманих результатів. Наведені результати

дослідження можуть бути використані ТзОВ «Любава-Агро» для покращення обліку та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства та формування фінансової звітності.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури та додатків. Основний зміст дипломної роботи викладено на 67 сторінках, у тому числі список використаних джерел з 43 найменувань. Робота містить 21 таблиці, 12 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

1.1. Економічна сутність фінансових результатів та нормативно-правове регулювання їх обліку

Визначення фінансового результату діяльності підприємства є однією з головних загальноекономічних та бухгалтерських науково-практичних проблем, що особливо загострилася в умовах переходу до ринкової економіки. У процесі провадження господарської діяльності задіяно велику кількість взаємопов'язаних матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Мета будь-якого підприємства – це отримання позитивного фінансового результату та пошук шляхів його збільшення, а результативність його діяльності відображається у фінансово-економічних показниках, які найбільше точно характеризують фінансовий стан та дають уявлення про економічний потенціал його розвитку.

Дослідження проблеми фінансових результатів у період війни стає ще актуальнішим, оскільки нині отримувати прибуток стає важче, з урахуванням економічної, політичної, соціальної нестабільності [37, с. 10].

Трактування фінансових результатів є важливою науковою проблемою. Дана категорія знаходиться в фокусі уваги вчених не тільки у сфері бухгалтерського обліку, але також і філософії, економічної теорії, фінансів, мікроекономіки, макроекономіки, менеджменту, та включає чимало розбіжностей та протиріч, що зумовлює актуальність її досліджування.

Фінансові результати є предметом дискусій різних економічних шкіл (табл. 1.1) [40, с. 157].

**Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів
різними економічними школами**

Назва економічної школи	Підхід до трактування економічного змісту фінансових результатів
1	2
Меркантилістична	Фінансові результати, що виражаються у вигляді прибутку, формуються у сфері обігу та торгівлі, які є джерелом багатства.
Фізіократична	Прибуток, як основна форма фінансових результатів утворюється за рахунок природної родючості землі.
Класична	Формування фінансових результатів відбувається у сфері виробництва, а прибуток, як з/п і рента, є частиною вартості, що у своє чергу створюється працею.
Неокласична	Подвійне тлумачення: з одного боку, фінансові результати формуються за допомогою капіталу і є ціною даного виробничого чинника, з іншого – формуються з допомогою комплексу всіх задіяних виробничих чинників.
Інституціоналістична	Фінансові результати формуються під впливом різних суспільних неекономічних інститутів (НТП, держава, соціальні групи, профспілки та ін.).
Марксистська	Додаткова вартість, створювана працею найманих працівників у процесі виробництва та реалізована через сферу звернення є основним джерелом формування фінансових результатів.

Джерело: [40, с. 157]

Поняттю фінансових результатів підприємства присвячено роботи багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Однак дану дефініцію вчені трактують по-різному. Внаслідок чого, виникає потреба у з'ясуванні істинного твердження поняття «фінансовий результат».

Так, Т. А. Гоголь зазначає, що «фінансові результати діяльності підприємства характеризуються сумою отриманого прибутку та рівнем рентабельності»: «прибуток – це частина чистого доходу, який безпосередньо одержують суб'єкти господарювання після реалізації продукції» [12, с. 56].

І. І. Кохно розглядає «порядок формування фінансових результатів підприємства (прибутку), систематизуючи статті, що входять до звіту про прибутки та збитки та показуючи формування прибутку від валового до нерозподіленого (чистого) прибутку (непокритого збитку) звітного періоду»

[17, с. 501].

На думку А. М. Лисенко, «фінансовий результат – це показник, в якому відображається результати від реалізації виробничої та комерційної діяльності компанії у вигляді виручки (чистого прибутку / чистого збитку)» [19, с. 123].

О. В. Сереветник вважає, що «фінансовий результат – це різниця виручки і витрат на її отримання, тобто прибуток або збиток» [34, с.123].

О. І. Мазіна під фінансовим результатом «розуміє прибуток або збиток організації. Зіставлення витрат та доходів підприємства відображених у звіті» [22, с. 9]. На думку О. О. Нестеренко, «фінансові результати – це підсумки господарської діяльності підприємства або його підрозділів, приріст (зменшення) вартості власного капіталу, визначені шляхом зіставлення витрат з отриманими доходами» [25, с. 30].

У нормативних документах здебільшого дається визначення понять складових фінансових результатів діяльності підприємств, а саме витрати і доходи (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Підходи до трактування економічного змісту складових фінансових результатів у нормативно-правових документах

Назва документа	Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів
1	2
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	«Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)» [3].
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до	«Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід Сукупний дохід - зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін

фінансової звітності»	капіталу за рахунок операцій з власниками) Інший сукупний дохід - доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об’єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо) та податків і зборів» [4].
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід»	«Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб’єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу» [9]

Джерело: [3; 4; 9]

Дослідження показало, що в законодавстві України термін «фінансові результати» детально не розглядається. Окремі нормативно-правові акти визначають сутність таких понять, як «дохід», «витрати», «прибуток», «збиток».

Узагальнюючи розглянуті поняття, сформуємо власне визначення «фінансових результатів». Фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує суб’єкт господарювання, внаслідок своєї діяльності. Фінансовий результат діяльності підприємства служить свого роду показником його значимості у народному господарстві. Відтак, будь-яке підприємство зацікавлене в отриманні хорошого результату від своєї діяльності, оскільки завдяки величині цього показника воно здатне розширювати свої можливості.

З погляду бухгалтерського обліку кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства виражається у одному із двох показників: прибутку / збитку, та відображається у фінансовій звітності [16, с. 85].

Загальний фінансовий результат діяльності підприємства, бухгалтерський прибуток або збиток, являє собою суму результату від реалізації продукції, товарів (робіт, послуг), результату від фінансової діяльності (відсотків, отриманих та сплачених), операційної діяльності (доходів та витрат), доходів та витрат від інших операцій [23, с. 20].

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на

підприємстві суворо регламентуються цілим переліком документів (нормативними актами). Паралельно з ним існує зведення «рекомендаційних» (методичних) матеріалів, які мають необов'язковий характер. Зважаючи на це, підприємства використовують їх для розробки внутрішньої політики бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

С. Б. Шипіна розглядає нормативно-правове регулювання обліку в Україні відповідно до МСФЗ на 5-х рівнях: законодавчому, нормативному, методичному, організаційному і розпорядчому [41, с. 230].

Для того, щоб розібратися з правовим аспектом обліку фінансових результатів на підприємстві потрібно дослідити нормативно-правову базу бухгалтерського обліку України (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Нормативно-правове забезпечення обліку фінансових результатів на підприємстві

№	Нормативний документ	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1	Господарський кодекс України	«Цей Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають в процесі здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання» [1].	«Використано для визначення правових основ господарської діяльності підприємства» [1].
2	Податковий кодекс України	«ПКУ визначає склад витрат, які включаються до собівартості виготовленої продукції (робіт та послуг), що формують витрати від операційної діяльності підприємства у поточному періоді» [2].	«Це головний нормативний регулятор, що визначає особливості проведення операцій з оподаткування доходів підприємств» [2].
3	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	«Визначає правові засоби регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні» [3].	«Використано для організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності на підприємстві» [3].
4	Інструкція «Про застосування плану рахунків бух. обліку активів, капіталу, зобов'язань і	«Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти	«Використано для розкриття та застосування правил використання та вірного ведення бухгалтерського обліку і

	господарських операцій підприємств і організацій»	фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб, незалежно від форм власності, організаційно-правових норм і видів діяльності» [4].	відображення його в Плані рахунків бухгалтерського обліку» [41].
5	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	«Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до признання і розкриття її елементів» [5].	«Це положення (стандарт) допомагає визначити сутність вимог до фінансової звітності підприємства» [5].
6	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Доходи»	«Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності» [6].	«Формує критерії визнання / не визнання доходами підприємства; наводить порядок оцінки доходу; порядок відображення в обліку і звітності доходів від надання послуг, які не можуть бути вірогідно визначені тощо» [6].
7	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати»	«Визначає методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства і її розкриття у фінансовій звітності» [7].	«Використано для визначення форми витрат та відображення її в бухгалтерському обліку» [7].
8	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	Визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання [8].	«Установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту» [8].
9	МСБО 18 «Дохід»	«Метою цього Стандарту є визначення облікового підходу до доходу, який виникає в результаті певних типів операцій та подій» [10].	«Цей Стандарт окреслює обставини, за яких зазначені критерії будуть дотримані, а отже, дохід буде визнаний. Він надає також практичне керівництво щодо застосування цих критеріїв» [10].

Джерело: сформовано автором на основі [1-10]

Описані вітчизняні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

З даних табл. 1.3 видно, що поки вітчизняні стандарти більшою мірою

регулюють складання фінансової звітності, аніж міжнародні. Проте, за останні роки, підприємства усіх форм власності переходять на міжнародні, поступово відкидаючи національні.

В. М. Жук дотримується точки зору, що стандарти та положення бухгалтерського обліку є основним регулятивним документом з питань організації обліку та контролю фінансових результатів на підприємствах. Ми притримуємося даної точки зору, так, як вище зазначені стандарти визначають правила складання фінансової звітності; вносить розв'яснення в питання, які бухгалтер вважає спірними з того чи іншого приводу тощо [15, с. 37].

Отже, підсумки господарської діяльності будь-якого підприємства виражаються у формі фінансових результатів. Їх розмір та форма залежать від раціонального використання матеріальних та фінансових ресурсів, продуктивності праці, зовнішньої та внутрішньої ситуації на підприємстві.

1.2. Класифікація фінансових результатів та порядок їх формування

Фінансовий результат – це кінцевий економічний підсумок господарської діяльності підприємства, що виражається у формі прибутку (доходу) чи збитку. Оптимальним фінансовим результатом є прибуток. Фінансові результати діяльності підприємства характеризують також показники виручки (валового доходу) від реалізації продукції, податку на додану вартість. Ці показники характеризують абсолютну ефективність господарювання підприємства [38, с. 300].

У сучасних умовах ведення бізнесу показник фінансового результату діяльності є найбільш значимим у роботі суб'єктів господарювання. Його розмір є критерієм ефективності роботи будь-якого підприємства.

Фінансові результати підприємства – це результат його діяльності, який

характеризується великою кількістю факторів і показників. У зв'язку з цим введені різні методи класифікації фінансових результатів підприємства.

Класифікація значною мірою визначає основні напрямки організації бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів на прикладному рівні, оптимальну ступінь взаємозв'язку та співвідношення окремих його елементів, вибір відповідних методів обліку, контролю, планування, аналізу та моделювання управлінських рішень.

Класифікуючи фінансові результати за різними ознаками, підходи містять спірні моменти навіть на законодавчому рівні. Так, у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» включає наступний перелік показників фінансових результатів підприємства [4]:

- 1) валовий прибуток;
- 2) фінансовий результат від операційної діяльності;
- 3) фінансовий результат до оподаткування;
- 4) прибуток від припинення діяльності після оподаткування;
- 5) чистий фінансовий результат (прибуток / збиток);
- 6) інший сукупний дохід до оподаткування;
- 7) інший сукупний дохід після оподаткування;
- 8) сукупний дохід.

Наприклад, Н. В. Гудзь виділяє такі види фінансових результатів підприємства: балансовий (сукупний) прибуток підприємства, оподатковуваний та чистий прибуток, збиток. На її думку: «балансовий прибуток включає фінансові результати від реалізації продукції, робіт та послуг, від іншої реалізації, доходи та витрати від позареалізаційних операцій» [14, с. 1340]

Класифікація фінансових результатів підприємства за різними ознаками подано у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Класифікація фінансових результатів підприємства за різними ознаками

Ознака класифікації	Вид фінансових результатів за наявними ознаками
За джерелами формування, які використовуються в обліку	- прибуток (збиток) від реалізації - прибуток (збиток) від інших операцій
За джерелами формування відповідно до основних видів діяльності	- прибуток (збиток) від інвестиційної діяльності - прибуток (збиток) від операційної діяльності - прибуток (збиток) від фінансової діяльності
За складом елементів	- маржинальний прибуток - чистий (нерозподілений) прибуток (непокритий збиток) - валовий прибуток
За характером оподаткування	- оподатковуваний прибуток - прибуток, що не підлягає оподаткуванню
За періодом формування	- прибуток (збиток) звітного періоду - прибуток (збиток) попереднього періоду
За ступенем узагальнення	- прибуток (збиток) підприємства - консолідований прибуток (збиток)

Джерело: сформовано автором на основі [22, с. 40]

Якщо економічний суб'єкт неефективно здійснював фінансово-господарську діяльність, то за підсумками звітного періоду він несе збитки.

Професор Т. А. Гоголь визначає збиток «як негативну різницю між доходами та витратами по всіх господарських операціях підприємства» [12, с. 247].

На думку Г. Назарової «збитки – це виражені в грошовій формі втрати, зменшення матеріальних та грошових ресурсів внаслідок перевищення витрат над доходами» [24, с. 207].

Термін «збиток» знаходить своє відображення у вітчизняному законодавстві – Господарському кодексі України. Так, у ст. 224 «під збитками розуміються витрати, зроблені управленою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управлена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною» [1].

Таким чином, збиток – це матеріальні та фінансові витрати підприємства, які виникають, коли витрати переважають доходи.

Найважливішою економічною категорією, що характеризує фінансовий результат діяльності економічного суб'єкта є прибуток, адже виступає результатом ефективної роботи підприємства.

Науковець Н. С. Пасенко визначає прибуток «як різницю між сукупним доходом та сукупними витратами у процесі здійснення господарської діяльності» [29, с. 855].

На думку В. М. Жук «прибуток – це грошове вираження накопичень, створюваних підприємствами будь-якої форми власності. Як економічна категорія він характеризує фінансовий результат підприємницької діяльності. Відтак, прибуток є показником, який найбільш повно відображає ефективність виробництва, обсяг та якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості тощо» [15, с. 114].

У науковій літературі дефініція «прибуток» має багато спільного. Можна зробити висновок, що прибуток є ключовим показником, який характеризує ефективність фінансових результатів діяльності економічного суб'єкта.

В даний час найбільш повною є наступна класифікація фінансових результатів, що використовуються на вітчизняних підприємствах:

- 1) За періодом формування: минулий, звітний, майбутній.
- 2) За відповідністю плану: плановий, недоотриманий, надлишковий.
- 3) Залежно від змісту: економічний, бухгалтерський, податковий.
- 4) За групами доходів: цільові, нейтральні, додаткові.
- 5) За способом використання: позитивний, негативний, нульовий.
- 6) За характером використання: розподілений, нерозподілений.
- 7) За рівнем формування: за центрами відповідальності.
- 8) Відповідно до видів діяльності: від операційної діяльності, від інвестиційної діяльності, від фінансової діяльності.

9) За методикою розрахунку прибутку: валовий, чистий, маржинальний, загальний, сукупний.

10) Для цілей управління: горизонтальне та вертикальне угруповання фінансових результатів [18, с. 40; 19, с. 121].

Класифікація фінансових результатів підприємства є важливим інструментом для аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. У даному питанні ми розглянули основні класифікації фінансових результатів, такі як класифікація виходячи зі структури фінансової звітності, за змістом фінансових результатів та за господарською діяльністю підприємства. Ці класифікації допоможуть фахівцям отримати більш ретельний та докладний аналіз фінансових результатів підприємства.

Таким чином, класифікація фінансових результатів за певними ознаками, підвищить аналітичність отриманої інформації, що дозволить користувачам приймати управлінські рішення для отримання максимального прибутку.

1.3. Особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами

Важливим аспектом у діяльності господарюючого суб'єкта виступає чітка організація обліку результатів, завданнями якої є: забезпечення правильного визначення, достовірної оцінки доходів та результатів діяльності; їх правильне, повне документальне оформлення, своєчасне відображення в регістрах; контроль за правильним визначенням результату діяльності з метою оподаткування; своєчасне одержання достовірної інформації про результати діяльності; узагальнення інформації про рух, наявність нерозподіленого прибутку підприємства.

Для будь-якого суб'єкта господарювання отримання фінансового

результату означає визнання суспільством його діяльності. Відтак, для держави кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства буде податок, що міститься в складі отриманого прибутку. Для власника, кінцевий фінансовий результат є розподіленою на його користь частиною прибутку після оподаткування. Прибуток, що залишився після його оподаткування і виплат відсотків кредиторам є чистим кінцевим фінансовим результатом підприємства.

Перевищення виручки над витратами, що її формують, дасть позитивний результат, так званий прибуток до оподаткування. Зворотна ситуація покаже збитки від реалізації продукції (робіт, послуг) [20, с. 145].

В Україні суб'єктами господарювання застосовують такі форми звіту про фінансові результати (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Різні форми Звіту про результати діяльності відповідно до чинного законодавства України

Назва форми	Нормативний документ, який регулює заповнення даної форми	Для яких підприємств передбачається
Звіт про фінансові результати (про сукупний дохід) (форма № 2)	НП(С)БО 1	Середні та великі підприємства. Застосовується підприємствами різних галузей
Консолідований звіт про фінансові результати (про сукупний дохід) (форма № 2-К)	НП(С)БО 1	Материнське підприємство, яке має контрольовані підприємства, тобто підприємства, які зобов'язані складати консолідовану фінансову звітність щодо НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність»
Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства містить: Звіт про фінансові результати (форма № 2-м)	НП(С)БО 25	Малі підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства
У складі спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва: Звіт про фінансові результати (форма №2-мс)	НП(С)БО 25	Єдинщики юридичні особи (3 група) мікропідприємства (2), непідприємницькі товариства

Джерело: сформовано автором на основі [35, с. 41]

Кінцевим фінансовим результатом від продажів виступає прибуток або

збиток, отриманий за підсумками доходів від реалізації, зменшений на величину податкових витрат та витрат на реалізацію продукції (виконання робіт, надання послуг). Кінцевий фінансовий результат підприємства називається прибутком (збитком) та є загальним результатом його основної та іншої діяльності.

Фінансова звітність є набором документів, які відображають фінансову діяльність підприємства. Фінансова звітність підприємства може бути внутрішньою або зовнішньою. Внутрішня фінансова звітність створюється для внутрішнього використання керівниками підприємства, яка складається з фінансових звітів та звітів про виконання бюджету. Зовнішня фінансова звітність передбачена для залучення грошових коштів, з урахуванням умов фінансування інвесторів та кредиторів [39, с. 351].

Етапи визначення фінансових результатів на підприємствах у відповідності з НП(С)БО 1 наведені на рис. 1.1.

В Україні існує регламентована форма Звіту про фінансові результати та Звіту про фінансовий стан.

Порядок узагальнення результатів про доходи і витрати за видами діяльності підприємства вимагає звернути увагу на форму № 2 «Звіт про результати діяльності» та форму № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» розділ «Доходи і витрати».

Форма № 2 «Звіт про результати діяльності» містить такі основні показники:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (рядок 2000);
- валовий прибуток (збиток) (рядок 2090 / 2095);
- фінансовий результат від операційної діяльності (рядок 2190 / 2195);
- фінансовий результат до оподаткування (рядок 2290 / 2295);
- чистий фінансовий результат (рядок 2350 / 2355).

Форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» містить такі розділи (V Доходи та витрати):

- інші операційні доходи і витрати (рядок 440);
- доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями (рядок 500);
- інші фінансові доходи і витрати (рядок 530);
- інші доходи і витрати (рядок 570).

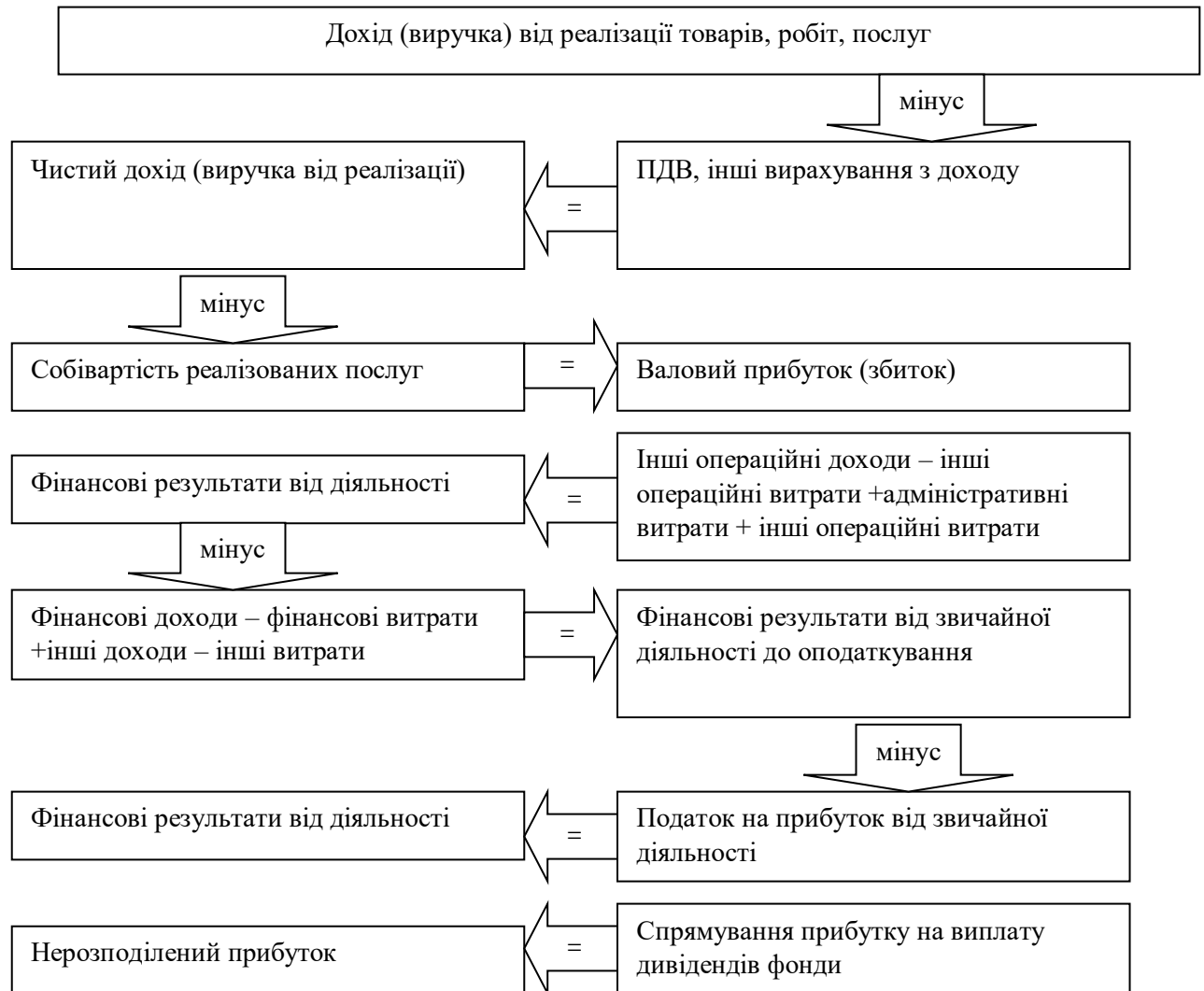

Рис. 1.1. Етапи визначення та розподілу фінансового результату на підприємствах

Джерело: сформовано автором на основі [4]

На практиці, Звіт про фінансові результати складається на основі попередньо складеного оборотно-сальдового балансу підприємства, але з

урахуванням оборотів за рахунками 7 та 9 класу (також 8 класу, якщо він застосовується на підприємстві) [43, с. 100].

Взаємозв'язок рахунків бухгалтерського обліку та Звіту про фінансові результати відповідно НП(С)БО 1 наведено у табл. 1.6.

Таким чином, досліджуючи структуру Звіту про результати діяльності, можна зробити наступні висновки:

- фінансові результати – це системне поняття, що відображає сумісний результат від комерційної та виробничої діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації, прибутку та чистого прибутку; під кінцевим фінансовим результатом розуміється різниця доходів і витрат у розрізі різних видів діяльності підприємства та в цілому;

- чистий кінцевий фінансовий результат – це кінцевий фінансовий результат, зменшений на суму відрахувань на користь бюджету (податок на прибуток), і власників (дивіденди).

Господарська діяльність підприємства характеризується фінансовим результатом (прибутком або збитком). Коли підприємство отримує збитки, це негативно впливає на його діяльність та веде до економічного самознищення. Вивчення результатів важливе, оскільки від отриманого підприємством прибутку залежить рівень оплати праці робітників, динаміка надходження коштів до бюджетів різних рівнів та насиченість ринку певною продукцією в міру її потреби тощо. Насамперед, важливий їх облік, оскільки він формує інформацію щодо доходів та витрат підприємства. Основою правильного визначення фінансового результату є правильна, обґрунтована організація обліку.

Таблиця 1.6

Алгоритм заповнення Звіту про фінансові результати підприємства згідно НП(С)БО 1

Стаття ф.2	Код рядка	Джерело інформації
Розділ I «Фінансові результати»		
чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	обороты по Дт субрахунків 701, 702, 703 з Кт 791 з мінусом оборотів по Дт субрахунку 704
собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	обороты по Дт субрахунків 901, 902, 903
валовий: - прибуток	2090	позитивне значення: ряд. 2000 + ряд. 2010 – ряд. 2050 – ряд. 2070
- збиток	2095	негативне значення (ряд. 2090)
інші операційні доходи	2120	обороты за Дт рахунка 71 з Кт 791
адміністративні витрати	2130	обороты за Кт рахунка 92 з Дт 791
витрати на збут	2150	обороты за Кт рахунка 93 з Дт 791
інші операційні витрати	2180	обороты за Кт рахунка 94 з Дт 791
фінансові результати від операційної діяльності: - прибуток	2190	позитивне значення: ряд. 2090 (ряд. 2095) + (–) 2105 +/- 2110 + ряд. 2120 – ряд. 2130 – ряд. 2150 – ряд. 2180
- збиток	2195	негативне значення (ряд. 2190)
інші фінансові доходи	2220	обороты по Дт рахунка 73 з Кт субрахунку 792
інші доходи	2240	обороты по Дт рахунка 74 з Кт субрахунку 793
фінансові витрати	2250	обороты по Дт субрахунку 792 з Кт рахунку 95
інші витрати	2270	обороты за Дт субрахунку 793 з Кт рахунку 97
фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування: - прибуток	2290	позитивне значення: ряд. 2190 (ряд. 2195) + ряд. 2200 + ряд. 2220 + ряд. 2240 – ряд. 2250 – ряд. 2255 – ряд. 2275
- збиток	2295	негативне значення (ряд. 2290)
витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	обороты Дт 791 з Кт 98 (витрати) / Дт 98 з Кт 791 (доходи)
прибуток (збиток) від припиненої діяльності до оподаткування	2305	вибірка з кредитових або дебетових оборотів рахунку 79, що відображає фінансовий результат від припиненої діяльності
чистий фінансовий результат: - прибуток	2350	позитивне значення: ряд. 2290 (ряд. 2295) +/- ряд. 2300 +/- ряд. 2305
- збиток	2355	негативне значення (ряд. 2350)

Джерело: сформовано автором на основі [4]

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТЗОВ «ЛЮБАВА-АГРО»

2.1. Особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства

ТЗОВ «Любава-Агро» – товариство з обмеженою відповідальністю засноване 18 серпня 2005 року. Коротка характеристика ТЗОВ «Любава-Агро» наведена у табл. 2.1 [27].

Таблиця 2.1

Характеристика ТЗОВ «Любава-Агро»

Критерій	Загальні відомості
Директор	Нетребяк Ігор Іванович
Дата реєстрації	18.05.2005 р.
Основна діяльність	01.11 – Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;
Додаткова діяльність	«01.41 – Розведення великої рогатої худоби молочних порід; 01.46 – Розведення свиней; 10.11 – Виробництво м'яса; 10.13 – Виробництво м'ясних продуктів; 10.61 – Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості; 49.41 – Вантажний автомобільний транспорт» [27];
Форма власності	Недержавна
Місце знаходження	Україна, 48322, Тернопільська обл., Монастирський р-н, село Ковалівка, вул. Зарічна, будинок 400

Джерело: сформовано автором на основі [27]

Мета діяльності підприємства – виробництво та реалізація готової продукції; отримання прибутку.

ТЗОВ «Любава-Агро» має повну господарську самостійність. Від свого імені набуває та здійснює майнові та особисті немайнові права, несе обов'язки, виступає в якості позивача та відповідача в суді.

ТзОВ «Любава-Агро» має розрахунковий рахунок у банку для забезпечення своєї діяльності, має фірмове найменування, штампи та бланки зі своїми найменуваннями, круглу печатку, що містить його повне фірмове найменування та вказівку його місцезнаходження.

Основними нормативними документами, що регулюють діяльність ТзОВ «Любава-Агро» є Конституція України, Податковий кодекс України [8], Закони України [9] та інші нормативно-правовими актами [1-10], розпорядження Кабінету Міністрів України, Статутом Товариства.

Організаційна структура ТзОВ «Любава-Агро» наведена на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Організаційна структура ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: сформовано автором на основі [27]

Структура управління – лінійно-функціональна. Усе підприємство підпорядковується директору. У свою чергу, усі відділи та підрозділи тісно співпрацюють одне з одним. Вагоме місце у цій підсистемі займає бухгалтерія та планово-економічний відділ.

Директору підпорядковуються головний бухгалтер, головний економіст,

головний інженер, головний зоотехнік, головний ветлікар та головний агроном.

До складу організаційної структури ТзОВ «Любава-Агро» входять цехи: цех рослинництва та цех тваринництва. На чолі цеху рослинництва знаходиться начальник цеху рослинництва – головний агроном, який є керівником, організатором та технологом у рослинництві. У його підпорядкуванні є інші агрономи, які займаються організацією посівної компанії, обміном насіння, розрахунком норми висіву і т.д., завідувач складом, що забезпечує розміщення насіння, виробленої продукції та здійснює її видачу зі складів підприємства.

У цеху тваринництва головний зоотехнік керує усією зоотехнічною роботою та виробничою діяльністю. Головний ветлікар безпосередньо відповідає за ветеринарно-санітарний стан поголів'я.

Також на підприємстві існує інженерно-технічний склад та допоміжне виробництво, які забезпечують виробничий процес необхідною технікою, механізмами, машинами, здійснюють видачу запчастин.

Отже, перейдемо до оцінки організації обліку фінансових результатів діяльності ТзОВ «Любава-Агро». Для початку слід розглянути структуру бухгалтерії даного підприємства (див. рис. 2.2).

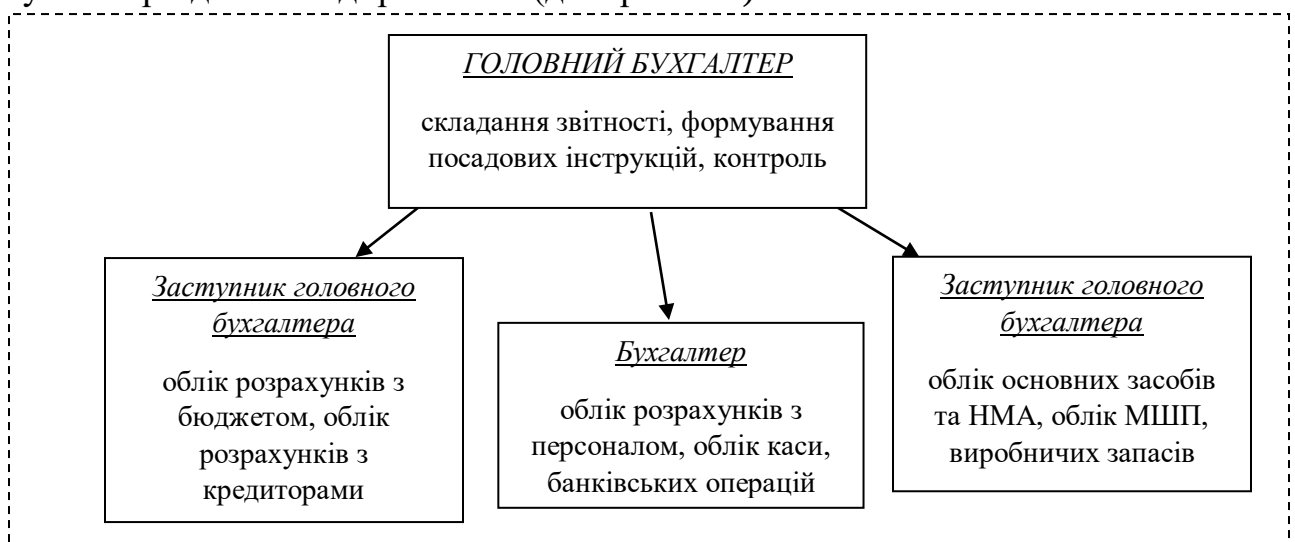

Рис. 2.2. Структура бухгалтерії ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: сформовано автором на основі [27]

З рис. 2.2 видно, що структура бухгалтерії досліджуваного підприємства налічує 4 працівників-бухгалтерів (в т. ч. головного бухгалтера та його двох заступників). Головний бухгалтер ТзОВ «Любава-Агро» – Чорненька О. В. сформувала таку структуру у відділу бухгалтерії.

Нас цікавить бухгалтер з обліку фінансових результатів діяльності, зокрема – головний бухгалтер. Обов'язки головного бухгалтера регламентуються посадовою інструкцією. До них належить: здійснювати організацію бухгалтерського обліку господарської діяльності та контроль за економним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, збереженням власності підприємства; формувати відповідно до законодавства облікову політику, виходячи із структури та особливостей діяльності підприємства; здійснювати контроль за дотриманням порядку оформлення первинних та бухгалтерських документів; забезпечувати законність, своєчасність і правильність оформлення документів; забезпечувати складання балансу та оперативних зведених звітів про доходи і витрати та подання їх у встановленому порядку до відповідних органів тощо.

Коротко розглянемо організацію обліку фінансових результатів діяльності у Наказі про облікову політику ТзОВ «Любава-Агро» (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності
у Наказі про облікову політику ТзОВ «Любава-Агро»**

№	Елементи облікової політики	Характеристика
1	Визначення системи оподаткування, обліку та звітності	Спрощена (суб'єкти малого підприємництва), перебуваючи у складі четвертої групи платників ЄП
2	Відповідальний за складання та подання фінансової звітності	Головний бухгалтер
3	Структурний підрозділ, що відповідає за ведення обліку та складання звітності	Бухгалтерія на чолі з головним бухгалтером

Джерело: сформовано автором на основі [27]

Особливістю спрощеної фінансової звітності є те, що у ній допускається об'єднання економічно однорідних статей. Так, Звіт про фінансові результати ф. № 2-м складається з десяти статей та містить дані про чистий дохід від реалізації, інші доходи, собівартості реалізованої продукції, інших витрат і фінансових результатів.

Річний фінансовий звіт ТзОВ «Любава-Агро» має скорочену форму відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [27]. Відтак, головний бухгалтер подає фінансову звітність малого підприємства, а саме: Баланс за формою № 1-м та Звіт про фінансові результати за формою №2-м (Дод. А, Б).

У звіті відображається чистий прибуток від реалізації, собівартість реалізованої продукції, інші операційні доходи, інші доходи, інші операційні витрати, інші витрати, фінансовий результат до оподаткування, сума податку на прибуток та чистий прибуток чи збиток. Доходи та витрати за видами діяльності підприємства у звіті не відображаються. Також у звіті відсутня інформація про сукупний дохід та елементи операційних витрат.

Якщо говорити про ф.1-м Баланс ТзОВ «Любава-Агро», то його зміст ще лаконічніший. Так, його актив складається із двох розділів – «Необоротні активи» та «Оборотні активи», а пасив із трьох розділів – «Власний капітал», «Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення» та «Поточні зобов'язання» [27].

З метою розмежування обов'язків щодо створення, перевірки та обробки первинних документів, строків їх подання як додатка до облікової політики з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, у ТзОВ «Любава-Агро» затверджено графік документообігу, який містить перелік робіт зі створення, перевірки та обробки документів, конкретних виконавців із зазначенням їх взаємозв'язку та термінів виконання робіт (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

План-графік документообігу у ТзОВ «Любава-Агро»

№	Етап документообігу	Відповідальний	Термін
1	Звіт по касовим операціям – бухгалтер	Головний бухгалтер	Кожний день
2	Подача документів для перерахування ч/з ВДК та Приватбанк з візою директора	Головний бухгалтер	Кожний день
3	Накладна внутрішньогосподарського призначення	Бухгалтер	27 числа кожного місяця
4	Авансові звіти	Працівник, який був у відрядженні	В 3-денний термін після приїзду з відрядження
5	Журнальний ордер №1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17	Заступник головного бухгалтера	Останній день місяця
6	Табелі обліку робочого часу	Заступник головного бухгалтера	10-го та 18-го числа
7	Подання виписок та наказів	Секретар	На наступний день, після реєстрації в книзі наказів
8	Подання статистичних звітів	Головний бухгалтер	3-го та 7-го числа
9	Подання оперативних звітів по зарплаті та енергоносіям	Бухгалтер	Останній день місяця
10	Контроль та перевірка журналів ордерів	Заступник головного бухгалтера	3-го числа
11	Перевірка записів в головну книгу	Заступник головного бухгалтера	5-го числа
12	Квартальні та річні звіти	Головний бухгалтер	4-го, 5-го числа

Джерело: сформовано автором на основі [27]

Таким чином, розглянувши основні аспекти організації обліку фінансових результатів у ТзОВ «Любава-Агро» можна зробити висновок про достатньо ефективну його побудову. Головний бухгалтер підприємства зумів: забезпечити оптимальний процес для проведення господарських операцій (в т. ч. обліку фінансових результатів); функціонально та з достатнім рівнем навантаження, розподілити обов'язки між працівниками бухгалтерії тощо.

2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат діяльності підприємства

У річному звіті про фінансові результати ТзОВ «Любава-Агро» відображаються дані про доходи та витрати, визнані у бухгалтерському обліку за звітний та попередній роки.

Рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» призначенні для відображення доходів за видами діяльності [10].

ТзОВ «Любава-Агро» використовує такі субрахунки 7 класу рахунків:

- 1) 701 «Дохід від реалізації готової продукції»
- 2) 702 «Дохід від реалізації товарів»
- 3) 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»
- 4) 713 «Дохід від операційної оренди активів»
- 7131 «Дохід від операційної оренди землі, будівель, споруд, офісних приміщень»;
- 7132 «Дохід від компенсації використання води»;
- 3) 714 «Дохід від операційної курсової різниці»;
- 4) 791 «Результат операційної діяльності» [10].

«На субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» підприємства і організації, які виконують роботи та надають послуги, узагальнюють інформацію про доходи від реалізації робіт і послуг, про результати зміни резервів незароблених премій» [10].

Аналітичний облік доходів від реалізації у ТзОВ «Любава-Агро» ведеться за видами (групами) товарів, робіт, послуг, регіонами збуту та/або іншими напрямками, визначеними підприємством.

«На субрахунку 713 «Дохід від операційної оренди активів» узагальнюється інформація про доходи від оренди (крім фінансової) майна, якщо ця діяльність не є предметом (метою) створення підприємства» [10].

«На субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності підприємства. За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності (рахунки 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід»), за дебетом – сума в порядку закриття рахунків обліку собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат (92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності»)) [10].

Важливим аспектом щодо визнання доходів є те, що його формування може відбуватися незалежно від руху коштів. Наприклад, ТзОВ «Любава-Агро» продає товари покупцю в кредит і тому фактично не отримує готівку в момент постачання товару. Основний принцип методу нарахування в тому, що дохід визнається тоді, коли він зароблений, так у звітності підприємство відображає продаж, у момент здійснення угоди (відбувається формування дебіторської заборгованості).

Пізніше, коли кошти надходять у ТзОВ «Любава-Агро», фінансові рахунки підприємства відображають, що кошти було отримано і частина дебіторської заборгованості погашена.

Крім того, бувають ситуації, коли ТзОВ «Любава-Агро» отримує кошти авансом, а надає товар або послугу пізніше. У цьому випадку ТзОВ «Любава-Агро» реєструватиме доходи майбутніх періодів. Типові бухгалтерські проводки по рахунку 70 «Доходи від реалізації» наведені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Типові бухгалтерські проводки по рахунку 70 «Доходи від реалізації» у
ТзОВ «Любава-Агро»**

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1.	Відвантажено покупцям продукцію, товари, надано послуги	361	701 702

			703
2.	Нараховано ПДВ на виручку від реалізації	701 702 703	641
3.	Відображено вартість повернених покупцем товарів	701 702 703	361
4.	Віднесено на фінансові результати дохід від реалізації	701-3	791
5.	Отримано готівку за продані товари, продукцію	301	701-3
6.	Отримано кошти на поточний рахунок в банк	311	701-3

Джерело: сформовано автором на основі [3, с. 100]

Для того, щоб узагальнити інформацію про витрати за видами діяльності ТЗОВ «Любава-Агро» використовує рахунки класу 9 «Витрати діяльності». Рахунки класу 9 «Витрати діяльності» використовуються для узагальнення інформації про витрати операційної, інвестиційної, фінансової діяльності.

На рахунках 9 класу витрати діяльності ТЗОВ «Любава-Агро» ведеться облік витрат [10]:

- на рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства. До таких належать витрати на утримання адміністративно – управлінського персоналу ТЗОВ «Любава-Агро», витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово – телеграфні, канцелярські витрати, сума податків, зборів (обов'язкових платежів)» [10]. За дебетом рахунка 92 відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати»» [10].

- на рахунку 93 «Витрати на збут» ведеться облік витрат, пов'язаних зі збутом (реалізацією, продажем) товарів, робіт, послуг. За дебетом рахунка

відображається сума визнаних витрат на збут, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати» [10].

На рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» ведеться облік витрат операційної діяльності підприємства, крім витрат, які відображаються на рахунках 92, 93 [10].

ТзОВ «Любава-Агро» використовує такі субрахунки 94 рахунку [10]:

1) 941 «Витрати на дослідження і розробки»:

- 9411 «Оренда землі, будівель, споруд, офісних приміщень»;

- 9412 «Відшкодування використання води та електроенергії по оренді»;

2) 944 «Сумнівні та безнадійні борги»;

3) 945 «Витрати від операційної курсової різниці»;

4) 948 «Штрафи, пені»;

5) 949 «Інші витрати операційної діяльності».

На рахунку 98 «Витрати з податки на прибуток» ведеться облік належної за даними бухгалтерського обліку суми податку на прибуток. За дебетом рахунка 98 відображається нарахована сума податку на прибуток, а за кредитом – включення до фінансових результатів на рахунку 79 «Фінансові результати» [10].

Важливим принципом визнання витрат є принцип відповідності, також відомий як «відповідність витрат доходам». Принцип відповідності вимагає, щоб вартість проданих ТзОВ «Любава-Агро» товарів відповідала певним доходам періоду.

Кореспонденція рахунків по обліку витрат діяльності ТзОВ «Любава-Агро», на підставі первинних документів, наведена в табл. 2.5.

Бухгалтерські проведення з обліку витрат діяльності у**ТзОВ «Любава-Агро»**

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Нараховано амортизацію по основних засобах адміністративного призначення згідно Відомості амортизації основних фондів	92	131
2	Списано на адміністративні витрати суму орендної плати приміщення згідно розрахунку бухгалтерії	92	377
3	Віднесено на адміністративні витрати суму послуг МТЗ згідно податкової накладної	92	377
4	Списано на адміністративні витрати вартість послуг ВАТ «Утел»	92	377
5	Віднесено витрати майбутніх періодів на адміністративні витрати	92	39
6	Згідно відомості обліку заробітної плати нараховано заробітну плату адміністративному персоналу	92	661
7	Проведено нарахування на заробітну плату до фондів соціального страхування згідно розрахунку бухгалтерії	92	651
8	Віднесено до витрат на збут вартість пакувальних матеріалів згідно Акту списання матеріалів	93	201
9	В кінці місяця вартість адміністративних витрат списується на зменшення фінансового результату	791	92
10	Вартість витрат на збут списується на фінансовий результат	791	93

Усі форми аналітичних регістрів несуть своє смислове навантаження, що залежить від етапу процесу оцінки фінансового стану ТзОВ «Любава-Агро». Використовуючи аналітичні процедури, регістр дозволяє контролювати рівень фінансового стану та підвищувати його стабільність.

Бухгалтерський облік ТзОВ «Любава-Агро» ведеться у журналах-ордерах, які є узагальнюючими реєстрами по всіх господарських операціях, що проведені підприємством за звітний період.

Перелік форм реєстрів аналітичного та синтетичного обліку у ТзОВ «Любава-Агро» подано на рис. 2.3.

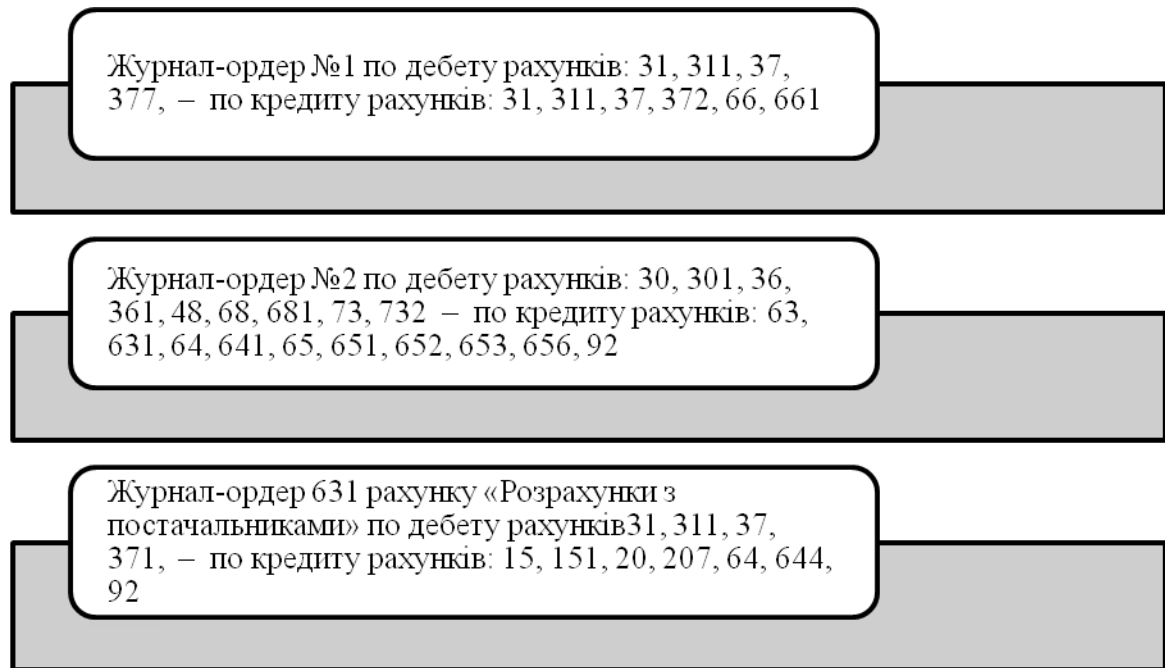

Рис. 2.3. Перелік форм реєстрів аналітичного та синтетичного обліку у ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: сформовано автором на основі [28, с. 257]

Інформація, що міститься у формах аналітичних реєстрів, спочатку відображається в реєстрах бухгалтерського обліку та звітності або обчислюється на їх основі. Для формування аналітичних реєстрів та розширення можливостей сучасних форм бухгалтерської звітності інформативна база є фактором зростання достовірності результатів аналітичного дослідження фінансового стану ТзОВ «Любава-Агро».

2.3. Формування фінансових результатів діяльності підприємства в системі обліку і звітності

Звіт про фінансові результати, що складається підприємствами та організаціями за типовими формами, містить низку структурних особливостей, пов'язаних із специфікою діяльності. Розглянемо особливості обліку фінансових

результатів ТзОВ «Любава-Агро» (рис. 2.4).

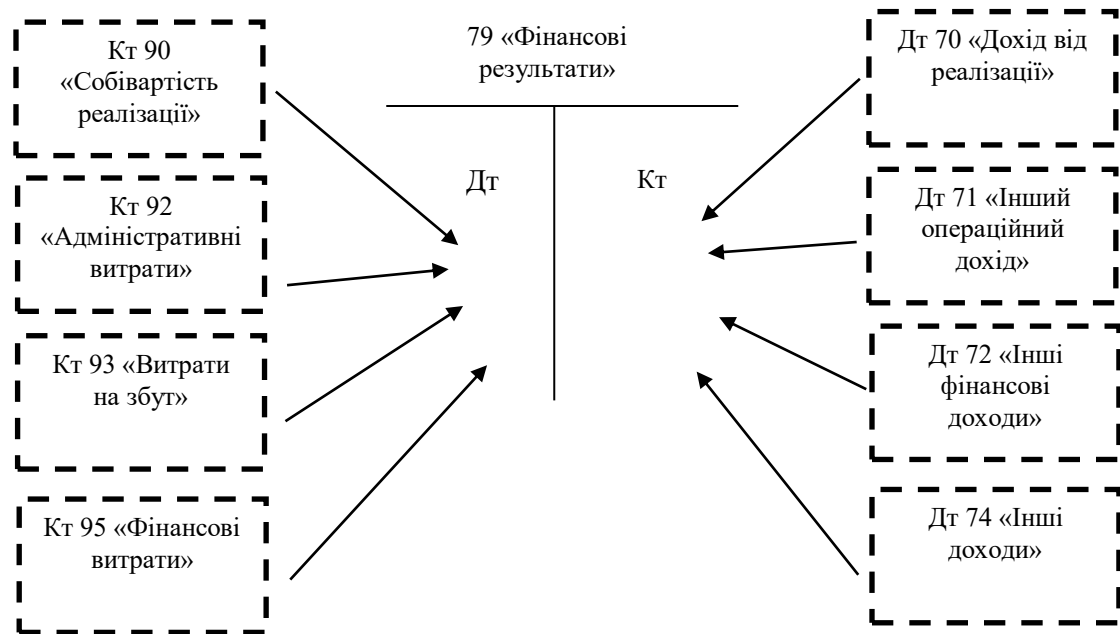

Рис. 2.4. Схема обліку фінансових результатів ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: сформовано автором на основі [10]

Бухгалтерську звітність бухгалтер ТзОВ «Любава-Агро» подає одночасно з рекомендованим форматом пояснювальної записки, що наведена у Методичних рекомендаціях № 433, що містить ряд відомостей про діяльність підприємства за звітний період, деталізацію певної множини показників, що дозволяє забезпечити зацікавлених користувачів зрозумілою та доступною інформацією з метою висловлення думки про фінансовий стан підприємства.

Так, облік доходів на ТзОВ «Любава-Агро» ведеться згідно НП(С)БО № 15 «Дохід» [5], і до їх складу включають виручку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та інші доходи. До складу виручки від реалізації продукції входять суми, отримані ТзОВ «Любава-Агро» від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за діючими цінами із виключенням непрямих податків та інших вирахувань з доходу.

У табл. 2.6 можна побачити типові кореспонденції з обліку доходів та витрат ТзОВ «Любава-Агро».

Відображення доходів у формі 2 ТзОВ «Любава-Агро»

Вид доходів	Субрахунки
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	
Дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг	Дт 701-703
Вирахування з доходу (знижки; повернення; доходи, що належать емітентам)	Кт 704
Інші операційні доходи	
Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, що обліковуються за справедливою вартістю	Дт 710
Додатна різниця між ціною купівлі-продажу інвалюти та її балансовою вартістю	Дт 711
Дохід від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, МШП і т. п.)	Дт 712
Дохід від здачі майна в операційну оренду	Дт 713
Дохід від курсових різниць, пов'язаних з операційною діяльністю підприємства	Дт 714
Суми штрафів, неустойки, пені, інших санкцій за порушення договорів, які визнані підприємством або щодо яких є рішення судів про їх стягнення	Дт 715
Нараховані суми за відшкодуванням збитків	
Суми відшкодування підприємству вартості раніше списаних оборотних активів	Дт 716
Дохід від списання кредиторської заборгованості (у т. ч. отриманих авансів), що виникла в ході операційного циклу, за якою минув строк позовної давності	Дт 717
Дохід від операцій із тарою	Дт 719
Дохід від інвентаризації	
Відсотки, отримані на залишки коштів на поточних рахунках у банках або депозитних рахунках до запитання	
Інші доходи операційної діяльності	
Інші доходи	
Сума збільшення балансової вартості фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю (наприклад, цінні папери, призначені для продажу)	Дт 740
Дохід від відновлення корисності активів	Дт 742
Додатна курсова різниця за операціями з активами, які пов'язані з фінансовою та інвестиційною діяльністю (наприклад, при купівлі/продажу основних засобів)	Дт 744
Дохід від списання простроченої кредиторської заборгованості, яка не виникла в ході операційного циклу (наприклад, заборгованість перед засновниками)	Дт 746
Сума перевищення вартості частки покупця в справедливій вартості придбаних активів і зобов'язань над усіма витратами при об'єднанні підприємств	
Сума дооцінки необоротних активів (у межах попередніх уцінок)	

Джерело: [10]

При відображенні у обліку доходів та витрат, досліджуване підприємство використовує Інструкцію № 291, НП(С)БО №16 «Витрати» [6], НП(С)БО № 15 «Дохід» [5], НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [7].

Відображення витрат у формі 2м ТзОВ «Любава-Агро»

Вид витрат	Субрахунки
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	
Виробнича собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт послуг	Кт 901–903
Балансова вартість реалізованих цінних паперів	Кт 903, 971
Адміністративні витрати	
Витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу	Кт 92
Витрати на відрядження адміністративно-управлінського персоналу	
Поштово-телеграфні та канцелярські витрати	
Податки, збори, що відносяться до управлінських витрат	
Інші витрати, пов'язані із загальногосподарською діяльністю	
Витрати на збут	
Суми витрат пакувальних матеріалів	Кт 93
Вартість транспортування продукції і товарів (залежно від умов поставки)	
Витрати на маркетинг і рекламу	
Інші операційні витрати	
Витрати від первісного визнання та зміни вартості активів, що обліковуються за первісною вартістю	Кт 940
Сума затрат, пов'язаних із розробками та дослідженнями	Кт 941
Від'ємна різниця між ціною купівлі-продажу інвалюти та її балансовою вартістю	Кт 942
Собівартість реалізованих необоротних активів, призначених для продажу та переведених у групу вибуття	Кт 943
Сума резерву сумнівної дебіторської заборгованості, а також списаної заборгованості, для якої не передбачене створення резерву	Кт 944
Сума знецінення запасів і необоротних активів, призначених для продажу	Кт 946
Сума нестач і втрат коштів і ТМЦ	Кт 947
Визнані підприємством санкції за невиконання договорів і законодавства	Кт 948
Виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню	Кт 949
Витрати, не пов'язані з господарською діяльністю підприємства, та ін.	
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	
Витрати від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	Кт 940
Фінансові витрати	
Сума нарахованих відсотків за користування банківськими кредитами	Кт 951
Інші витрати	
Сума знецінення (уцінки) необоротних активів і фінансових інвестицій	Кт 975
Витрати від зміни вартості фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю	Кт 970

Джерело: [10]

Звіт про фінансові результати, виступаючи обов'язковою складовою річної та проміжної бухгалтерської (фінансової) звітності, показує, як змінився власний капітал економічного суб'єкта під впливом різних видів доходів та витрат, що мали місце у звітному періоді. У ньому містяться показники, необхідні для цілей аналізу доходів та витрат, фінансових результатів

діяльності, розробки тактичних та стратегічних планів розвитку організації. Інформація, подана у звіті, наводиться наростаючим підсумком з початку року до звітної дати. Це забезпечує оцінку користувачами економічної ефективності, змін доходів та витрат, фінансових результатів у динаміці та у порівнянні з аналогічним періодом минулого року та на цій основі здійснюється прогнозування результатів діяльності економічного суб'єкта в майбутньому.

ТзОВ «Любава-Агро» керується НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [7] при складанні фінансової звітності. Відтак, головний бухгалтер ТзОВ «Любава-Агро» керується даним положенням при формуванні фінансової звітності підприємства.

Що стосується статистичної звітності, то перелік і терміни її подання відобразимо в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Форми статичний звітності, що складаються у ТзОВ «Любава-Агро»

№	Назва звіту	Термін подання
1	Звіт про капітальні інвестиції (2-інвестиції (квартальна))	квартальна, 26.04.2022, 25.07.2022, 25.10.2022, 25.01.2023
2	Звіт про експорт-імпорт послуг (9-ЗЕЗ (квартальна))	квартальна, 11.04.2022, 11.07.2022, 10.10.2022, 10.01.2023
3	Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами (1-Б (річна))	річна, до 9.09.2022
4	Структурне обстеження підприємства (1-підприємництво (річна))	річна, до 28.02.2022
5	Звіт із праці (1-ПВ (місячна))	місячна, 07.02.2022, 09.03.2022, 07.04.2022, 10.05.2022, 07.06.2022, 07.07.2022, 08.08.2022, 07.09.2022, 07.10.2022, 07.11.2022, 07.12.2022, 10.01.2023
6	Звіт із праці (1-ПВ (квартальна))	квартальна, 07.04.2022, 07.07.2022, 07.10.2022, 09.01.2023
7	Звіт про обсяги реалізованих послуг (1-послуги (квартальна))	квартальна, 26.04.2022, 25.07.2022, 25.10.2022, 25.01.2023
8	Звіт про заборгованість з оплати праці (3-борг (місячна))	місячна, 07.02.2022, 09.03.2022, 07.04.2022, 10.05.2022, 07.06.2022, 07.07.2022, 08.08.2022, 07.09.2022, 07.10.2022, 07.11.2022, 07.12.2022.

Джерело: складено автором

Подання податкової звітності у ТзОВ «Любава-Агро» регулюється Податковим кодексом України. Відтак, нараховані суми ЄСВ за весь рік відображають у складі «Декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця» за 2022 рік в Додатку 1 (Розрахунок ЄСВ). Ставка ЄСВ – 22 %.

Період створення звіту з Додатком 1 – IV квартал 2022 р., строк подання – до 9 лютого 2023 року. Подання податкової звітності ТзОВ «Любава-Агро» відбувається в електронному вигляді з використанням електронних сервісів ДПС, зокрема Електронного кабінету.

У табл. 2.9 розглянемо податковий календар ТзОВ «Любава-Агро» на поточний рік.

Таблиця 2.9

Податковий календар ТзОВ «Любава-Агро» на поточний рік

	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.
1	2	3	4	5
Єдина звітність з ЄСВ, ЄП, військового збору	за IV кв. 2022 р. до 9.02.2023 р.	за I кв. 2023 р. до 10.05.2023 р.	за II кв. 2023 р. до 9.08.2023 р.	за III кв. 2023 р. до 9.11.2023 р.
ВЗ з найманих робітників	Щомісяця під час виплати оподаткованого доходу, якщо дохід нараховано, але не виплачено – протягом 30 к.д., зо наступає за звітним місяцем			
ПДФО співробітники	Щомісяця під час виплати оподаткованого доходу, якщо дохід нараховано, але не виплачено – протягом 30 к.д., зо наступає за звітним місяцем			
ЄСВ з найманих робітників	Під час виплати оподаткованого доходу. Якщо дохід нараховано, але не виплачено – не пізніше 20 числа (включно) наступного за звітним місяця			
Сплата ЄСВ	за IV кв. 2022 р. до 20.01.2023 р.	за I кв. 2023 р. до 20.04.2023 р.	за II кв. 2023 р. до 20.07.2023 р.	за III кв. 2023 р. до 20.10.2023 р.
Податкова декларація	за 2022 рік до 9.02.2023 р.	за I кв. 2023 р. до 10.05.2023 р.	за II кв. 2023 р. до 9.08.2023 р.	за III кв. 2023 р. до 9.11.2023 р.
Сплата ЄП	за IV кв. 2022 р. до 18.02.2023 р.	за I кв. 2023 р. до 20.05.2023 р.	за II кв. 2023 р. до 19.08.2023 р.	за III кв. 2023 р. до 18.11.2023 р.

Джерело: складено автором

За порушення, допущені при нарахуванні та сплаті податку на доходи фізичних осіб і військового збору, до платника податків можуть бути застосовані такі види відповідальності: фінансова (штраф і пеня);

адміністративна; кримінальна. ТзОВ «Любава-Агро» вчасно сплачує податки та подає податкову звітність у ДПС у Тернопільській області. Штрафних санкцій до підприємства не було застосовано.

Отже, на досліджуваному підприємстві присутній графік складання та подання звітності до контролюючих органів, що забезпечує вчасну організацію даного процесу і дає можливість уникнути штрафних санкцій.

Показники фінансової звітності підприємства повинні відповідати національним стандартам бухгалтерського обліку. Національні стандарти бухгалтерського обліку визначають, які факти та операції слід відображати в фінансовій звітності, які рахунки обліку та відомості повинні бути використані, а також які вимоги повинні використовуватися при визначенні доходів та витрат.

Отже, важливим аспектом у діяльності ТзОВ «Любава-Агро» виступає чітка організація обліку результатів, завданнями якої є: забезпечення правильного визначення, достовірної оцінки доходів та результатів діяльності; їх правильне, повне документальне оформлення, своєчасне відображення в регістрах; контроль за правильним визначенням результату діяльності з метою оподаткування; своєчасне одержання достовірної інформації про результати ТзОВ «Любава-Агро»; узагальнення інформації про рух, наявність нерозподіленого прибутку підприємства.

РОЗДІЛ 3

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТЗОВ «ЛЮБАВА-АГРО»

3.1. Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства

Фінансовий стан організації можна охарактеризувати системою показників, що відображають стан капіталу в процесі його кругообігу та здатність суб'єкта господарювання фінансувати свою діяльність на певний період [33, с. 63]. Проведемо аналіз формування та розподілу прибутку ТзОВ «Любава-Агро» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Аналіз формування та розподілу прибутку ТзОВ «Любава-Агро»

№	Показник	Код рядка	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абс. відх. 2021/ 2020	Абс. відх. 2020/ 2019
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3431,9	2714,8	2400,1	-314,7	-717,1
2	Інші доходи	2160	835,5	626,3	247,9	-378,4	-209,2
3	Разом доходи (2000+2160)	2280	4267,4	3341,1	2648,0	-693,1	-923,3
4	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1943,8	1153,9	1156,7	2,8	-789,9
5	Інші витрати	2165	1169,8	1123,7	1240,1	116,4	-46,1
6	Разом витрати (2050+2165)	2285	3113,6	2277,6	2396,8	119,2	-836
7	Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1153,8	1063,5	251,2	-812,3	-90,3
8	Податок на прибуток	2300	-	-	-	-	-
9	Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-	-	-	-
10	Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	1153,8	1063,5	251,2	-812,3	-90,3

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Отже, аналіз формування та розподілу прибутку досліджуваного підприємства засвідчив, що у 2021 році усі показники зменшились, порівняно із 2020 та 2019 роками. Таким чином, чистий дохід від реалізації продукції зменшився у 2021 році на 314,7 тис. грн., порівняно із 2020 роком. Зменшились інші доходи на 378,4 тис. грн.

Чистий прибуток у поточному році зменшився на 812,3 тис. грн. і становив – 251,2 тис. грн. Інші витрати зросли у поточному році на 116,4 тис. грн.

У табл. 3.2 представлено аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат ТзОВ «Любава-Агро».

Таблиця 3.2

**Аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат ТзОВ
«Любава-Агро»**

Показник	Код рядка	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2020/2019	
					тис. грн	%	тис. грн	%
ДОХОДИ								
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3431,9	2714,8	2400,1	-314,7	-13,11	-717,1	-20,90
Інші доходи	2160	835,5	626,3	247,9	-378,4	- 152,64	-209,2	-25,04
Разом доходи (2000+2160)	2280	4267,4	3341,1	2648,0	-693,1	-26,17	-923,3	-21,64
ВИТРАТИ								
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1943,8	1153,9	1156,7	2,8	0,24	-789,9	-40,64
Інші витрати	2165	1169,8	1123,7	1240,1	116,4	9,39	-46,1	-3,94
Разом витрати (2050+2165)	2285	3113,6	2277,6	2396,8	119,2	4,97	-836	-26,85

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Згідно даних табл. 3.2 відбулися наступні зміни:

- інший дохід у 2021 році становив – 247,9 тис. грн., що на 152,64% менше, ніж у 2020 році;

- зменшення чистого доходу від реалізації у 2021 році проти 2020 року відобразилось у відносному відхиленні з негативної сторони – -13,11 %. Це відбулося за рахунок зменшення обсягу реалізації продукції у поточному році;

- інші витрати у 2021 році зросли на 9,39 %, внаслідок зростання: суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів; втрат від операційної курсової різниці; втрат від знецінення запасів; брак та втрати від псування цінностей;

- підвищилась величина собівартості реалізованої продукції на 0,24 % у 2021 році проти 2020 року. Такі зміни відбулися через підвищення цін на матеріали, сировину, пальне.

Усі показники витрат ТзОВ «Любава-Агро» зменшились у поточному році, порівняно із минулим. Зростання відбулося лише за статтею – інші витрати на 9427 тис. грн.

З метою дослідження рентабельності діяльності ТзОВ «Любава-Агро» проаналізуємо динаміку рентабельності доходів та витрат (табл. 3.3 та рис. 3.1).

Таблиця 3.3

Аналіз динаміки показників дослідження доходів і витрат ТзОВ «Любава-Агро»

Показник [16; 19; 21]	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2020/2019	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Доходи	4267,4	3341,1	2648,0	-378,4	-152,64	-209,2	-25,04
2. Витрати	3113,6	2277,6	2396,8	116,4	9,39	-46,1	-3,94
3. Прибуток (збиток)	1153,8	1063,5	251,2	-812,3	-76,38	-90,3	-7,83
4. Середньорічна вартість активів	25	51,4	37,7	-13,7	-26,65	26,4	105,60
5. Чистий дохід від реалізації	3431,9	2714,8	2400,1	-314,7	-13,11	-717,1	-20,90
6. Рентабельність активів, % (п.3 : п.4)	46,15	20,69	6,66	-14,03	-67,82	-25,46	-55,17

Продовж. табл. 3.3

1	2	3	4	5	6	7	8
7. Рентабельність продаж, % (п.3 : п.5)	33,62	39,17	10,47	-28,7	-73,27	5,55	16,51
8. Рентабельність витрат, % (п.3 : п.2)	37,06	46,70	10,48	-36,22	-77,56	9,64	26,01
9. Виручка від реалізації в 1 грн. доходів (п.5 : п.1)	0,80	0,81	0,91	0,10	19,61	0,01	1,25
10. Доходи на 1 грн. активів (п.1 : п.4)	170,70	65,00	70,24	5,24	8,06	-105,70	-62,18
11. Доходи на 1 грн. витрат (п.1 : 2)	1,37	1,47	1,10	-0,37	-25,17	0,10	7,30

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Рентабельність активів з року в рік зменшується: у 2021 році проти 2020 року на 14,03 %, а у 2020 проти 2019 року на 25,46 %. Це пояснюється щорічним зменшенням прибутку.

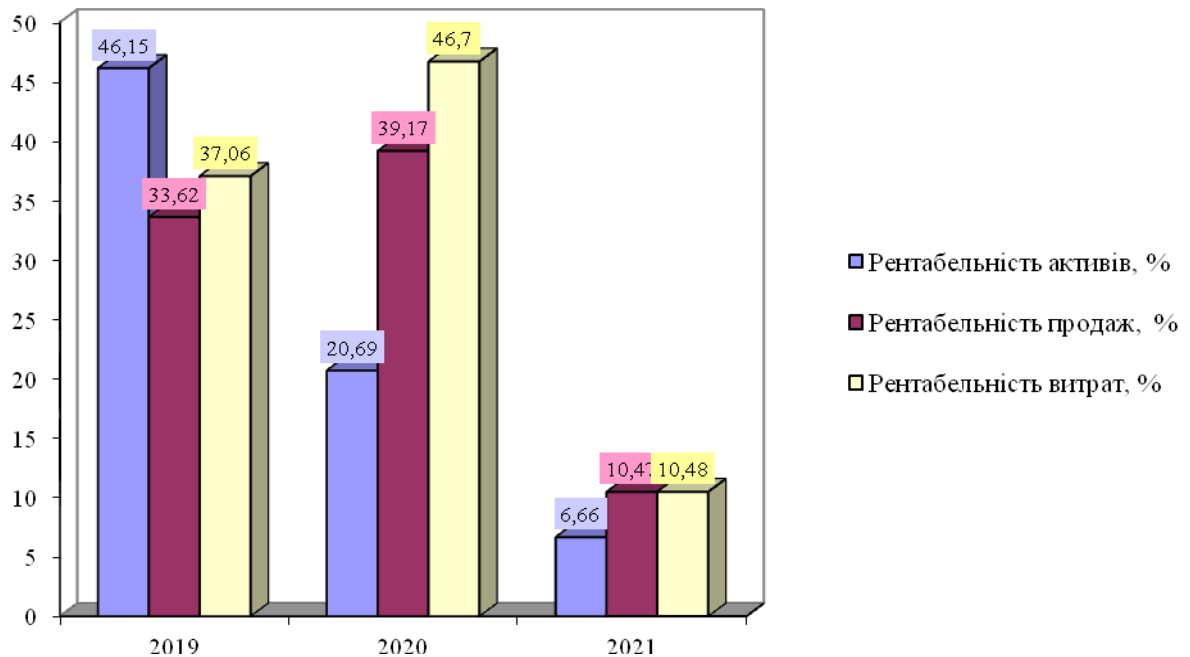

Рис. 3.1. Динаміка показників рентабельності ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Рентабельність продажів у 2021 році зменшилась на 36,22 %, у порівнянні із попереднім роком. Це саме стосується і рентабельності витрат: зниження у 2021 році проти 2020 року на 36,22 %.

Виручка від реалізації 1 грн. доходів у 2019 році становила – 0,80 грн., а у 2021 році – 0,91 грн. Доходи на 1 грн. активів: 2019 рік – 170,70 грн.; 2021 рік – 70,224 грн. Доходи на 1 грн. витрат: 2019 рік – 1,37 грн.; 2021 рік – 1,10 грн. Такі зміни вважаємо – негативними.

Зменшення вищеописаних показників є наслідком зменшення обсягів реалізації продукції, та відповідно доходів у 2021 році. Дана ситуація – наслідок пандемії Covid-19, кризи, що нею супроводжується, війною. Незважаючи на це, ТЗОВ «Любава-Агро» – рентабельне підприємство, хоч і не спостерігається тенденції до нарощення прибутку з року в рік.

3.2. Резерви підвищення прибутковості діяльності підприємства

Сільськогосподарські підприємства мають певні ризики, що пов'язані із специфікою діяльності та можуть відображатись на їхній прибутковості та фінансовому стані в цілому. Ці ризики можуть бути пов'язані зі зміною цін на сировину, погодними умовами і навіть змінами в законодавстві. Тому одним із способів зменшення ризиків та збільшення прибутковості є створення резервів підвищення прибутковості сільськогосподарських підприємств.

Резерв підвищення прибутковості є фінансовим механізмом, що використовується для того, щоб надання фінансової підтримки не було необхідністю, коли з'являється поганий фінансовий стан. Згідно із стандартами бухгалтерського обліку, резерв підвищення прибутковості можна використовувати для запобігання можливим фінансовим проблемам, які можуть виникнути у майбутньому.

Створення резервів підвищення прибутковості є особливо важливим для ТЗОВ «Любава-Агро». Це пов'язано з безперервними ризиками щодо стихійних лих, забруднення навколишнього середовища, захворювання тварин і багатьох інших чинників, які можуть негативно впливати на підприємство.

Створення резерву підвищення прибутковості ТЗОВ «Любава-Агро» може здійснюватися різними способами. Один з найбільш поширених способів це відчуження надлишкового майна, або ліквідація старого обладнання на нові і ефективніші версії. Цей механізм дозволить ТЗОВ «Любава-Агро» збільшувати свій прибуток в той час, коли йому не потрібна додаткова кількість обладнання або інших матеріальних ресурсів.

Іншим способом створення резерву може бути зосередження уваги на удосконаленні та оптимізації процесів виробництва. Цей механізм дозволить ТЗОВ «Любава-Агро» зменшити свої витрати і збільшити свій прибуток. Досягнення цієї мети може бути досягнуто шляхом збільшення виробництва в контексті стягнення найбільш оптимальних тарифів на території, де діє підприємство. Крім того, цей механізм може бути забезпечений шляхом зміни структури витрат, що дозволяє підприємству збільшити ефективність своєї діяльності.

Отже, створення резерву підвищення прибутковості є важливим елементом фінансового планування для ТЗОВ «Любава-Агро». Це дозволить керівнику не тільки управляти ризиками, пов'язаними зі зміною ринкових умов, але і забезпечуватиме довгострокову стабільність та прибутковість підприємства.

Створення резерву підвищення прибутковості слід тісно планувати із забезпеченням фінансової стійкості ТЗОВ «Любава-Агро», – комплексно, через призму системи управління фінансовими результатами підприємства. Відтак, система управління формуванням фінансових результатів у ТЗОВ «Любава-Агро» реалізує свою головну мету й завдання шляхом виконання певних

функцій.

Можна виділити 2 групи функцій управління формування фінансових результатів у ТзОВ «Любава-Агро»:

- 1) функції загального типу
- 2) функції спеціального типу (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Функції управління формуванням фінансових результатів у ТзОВ «Любава-Агро»

Джерело: складено автором

Проведений аналіз показав, що для покращення фінансової стійкості ТзОВ «Любава-Агро» необхідно систематично проводити фінансовий аналіз діяльності та усувати недоліки.

Досягнення максимальної величини прибутку і забезпечення нормального фінансового стану – основна мета ТЗОВ «Любава-Агро».

Основними резервами зростання прибутку на досліджуваному підприємстві від реалізації продукції / товарів / послуг є :

- збільшення кількості підписаних договорів;
- збільшення доходу та зниження витрат;
- підвищення рівня цін;
- економія і раціональне використання коштів на оплату праці робітників.

Одним із резервів росту прибутку ТЗОВ «Любава-Агро» є збільшення кількості підписаних договорів. Між прибутком та кількістю договорів існує пряма залежність, тобто чим більше укладено договорів, тим більшою буде сума прибутку, і навпаки, чим менша кількість договорів, тим менше прибутку отримає фірма за період діяльності.

Ціна справляє прямий вплив на прибуток підприємства. Разом з тим, ціна, яку встановлює підприємство на свою продукцію, повинна забезпечувати отримання прибутку та відповідати якості. Підвищення ціни повинно бути обґрунтоване.

Іншим важливим напрямком пошуку резервів збільшення прибутку є збільшення доходу та зниження витрат. Між витратами, доходами і прибутком також існує пряма залежність, тобто чим менші витрати і більші доходи, тим більше прибутку може отримати підприємство за певний період, і навпаки, чим більші витрати і менші доходи, тим менша сума прибутку.

На наш погляд, зазначені вище заходи дозволять ТЗОВ «Любава-Агро» стабілізувати ситуацію та підвищити рентабельність сільськогосподарської продукції в системі соціально-економічних та фінансових відносин.

3.3. Прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі

Головним завданням управління фінансовим потенціалом підприємства є оптимізація фінансових потоків з метою максимального збільшення позитивного фінансового результату. Для цього підприємство повинне здійснювати прогнозування своєї діяльності.

Зважаючи на це, побудуємо економетричну модель залежності між собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (незалежна змінна x) і чистим прибутком / збитком (залежна змінна y) (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Статистичні дані для побудови економетричної моделі залежності між собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) і чистим прибутком (збитком) у ТзОВ «Любава-Агро» за 2019-2021 рр.

Квартал, рік	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.(x)	Чистий прибуток, тис. грн.(y)	у роз	Коеф. ел.
I 2019	3469	30	3771,7074	1,0051
II 2019	3254	29	3537,0836	1,0054
III 2019	3499	34	3804,8441	1,0050
IV 2019	3653	25	3973,1507	1,0048
I 2020	3003	-80	3262,7657	1,0059
II 2020	2987	-95	3245,2793	1,0059
III 2020	3105	-55	3374,2415	1,0057
IV 2020	2918	-78	3169,8692	1,0061
I 2021	3161	489	3435,4439	1,0056
II 2021	3200	492	3478,0670	1,0055
III 2021	3149	499	3422,3291	1,0056
IV 2021	3135	476	3407,0285	1,0056
Разом	38533	1766	41881,8100	X

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

За допомогою програми Ексел, побудуємо графіки та довідаємось, яка з ліній тренду (лінійна; логарифмічна; поліноміальна 2-го ступеня; степенева; -

експоненціальна) найповніше визначає дані (рис. 3.3-3.7):

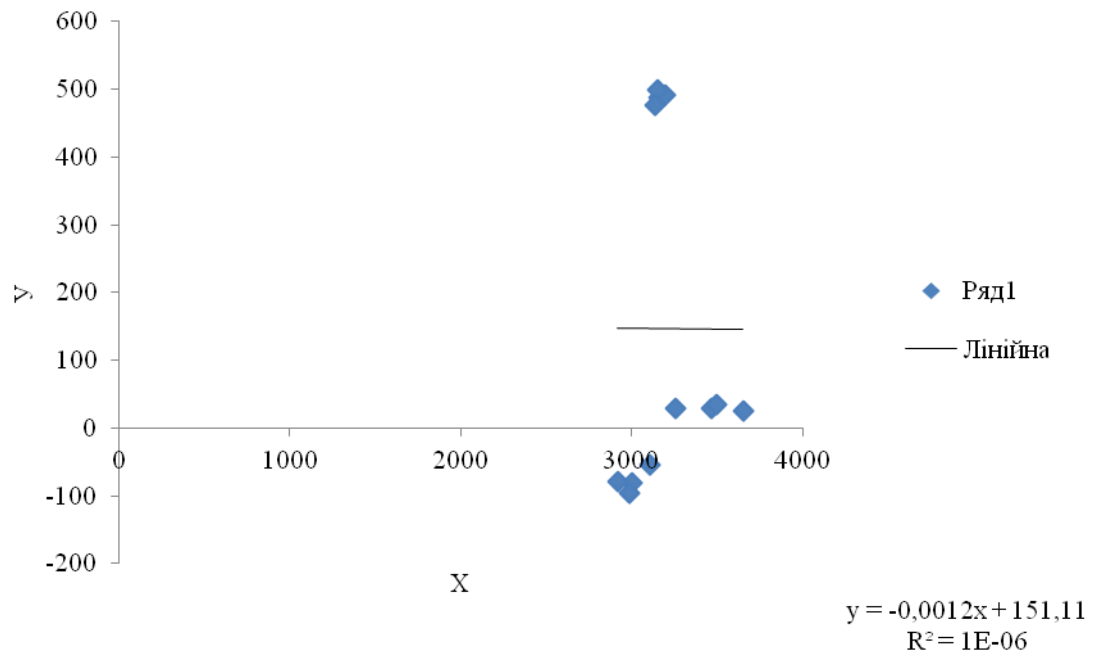

Рис. 3.3. Поле кореляції і лінія тренду лінійна

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

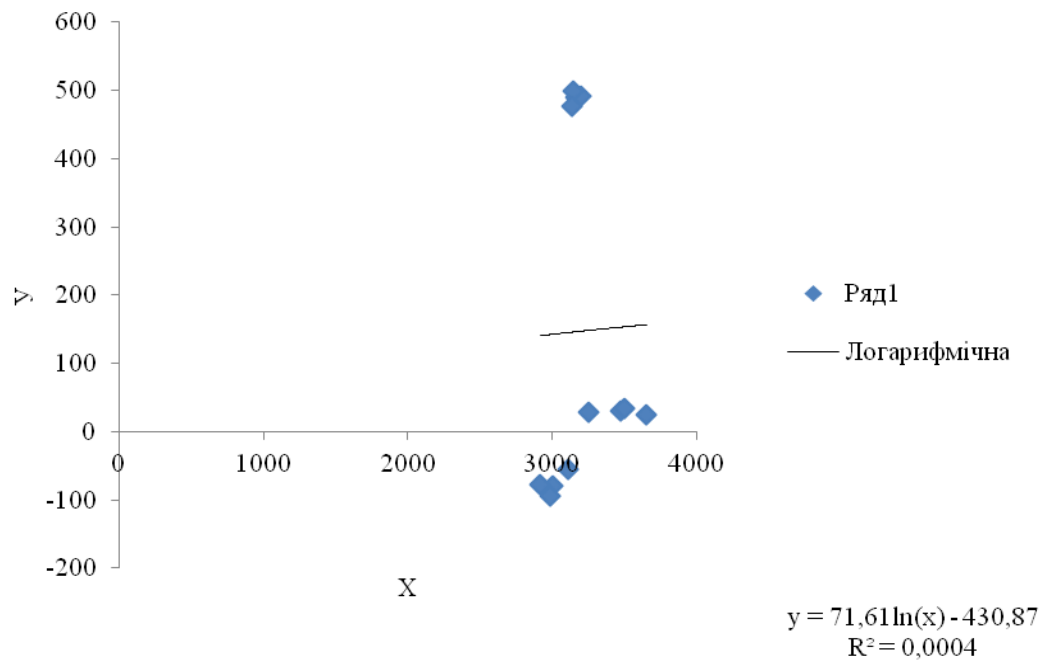

Рис. 3.4. Поле кореляції і лінія тренду логарифмічна

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

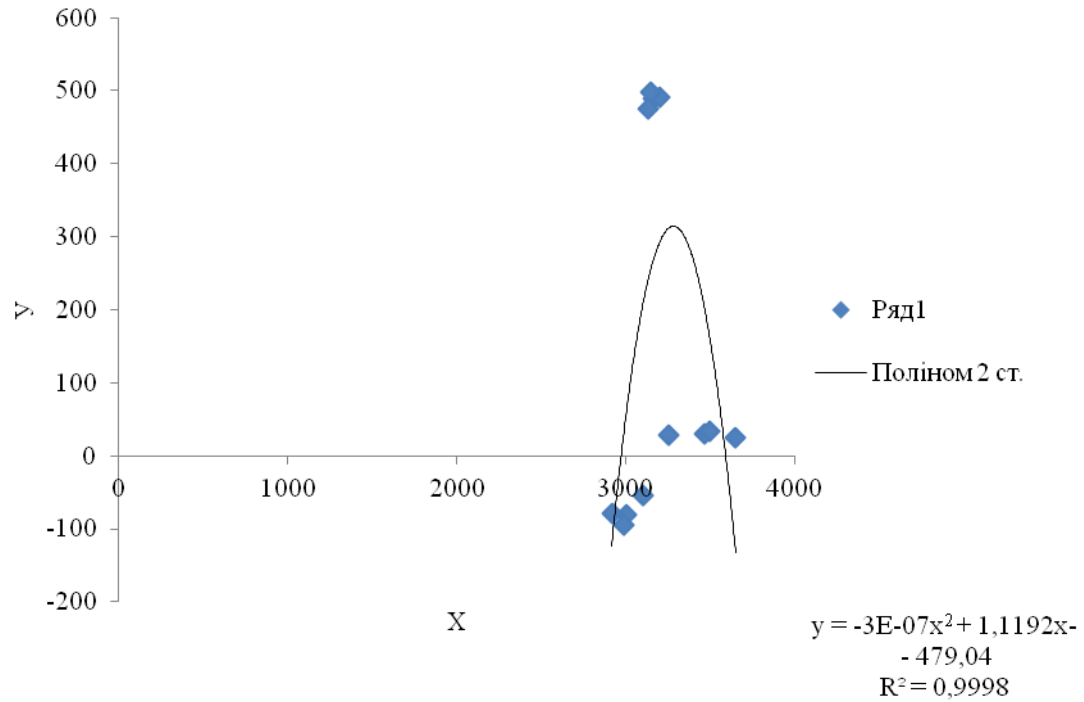

Рис. 3.5. Поле кореляції і лінія тренду поліноміальна другого ступеня

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

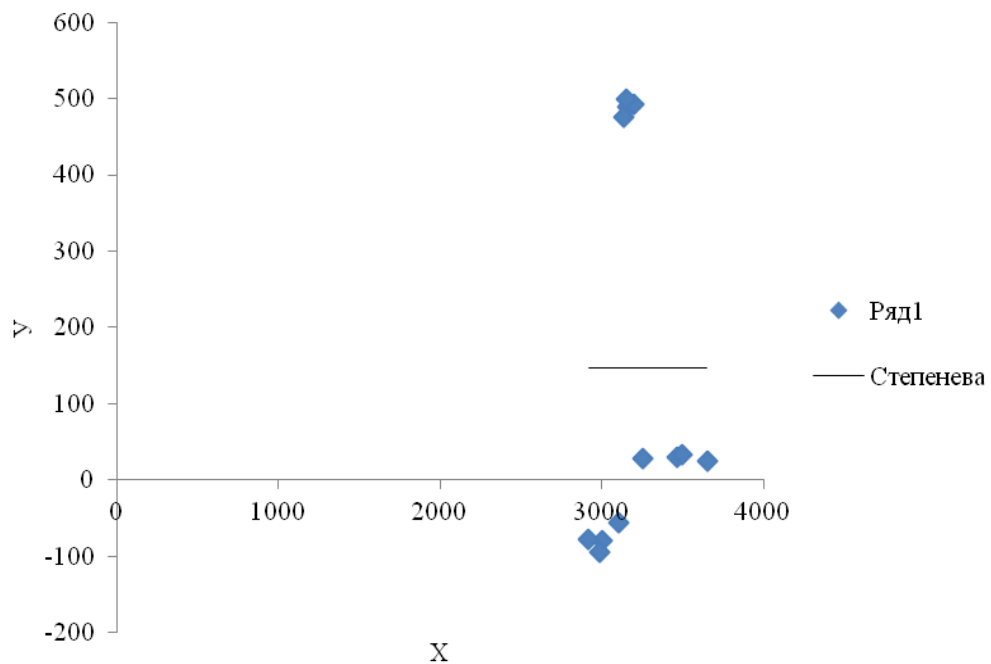

Рис. 3.6. Поле кореляції і лінія тренду степенева

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

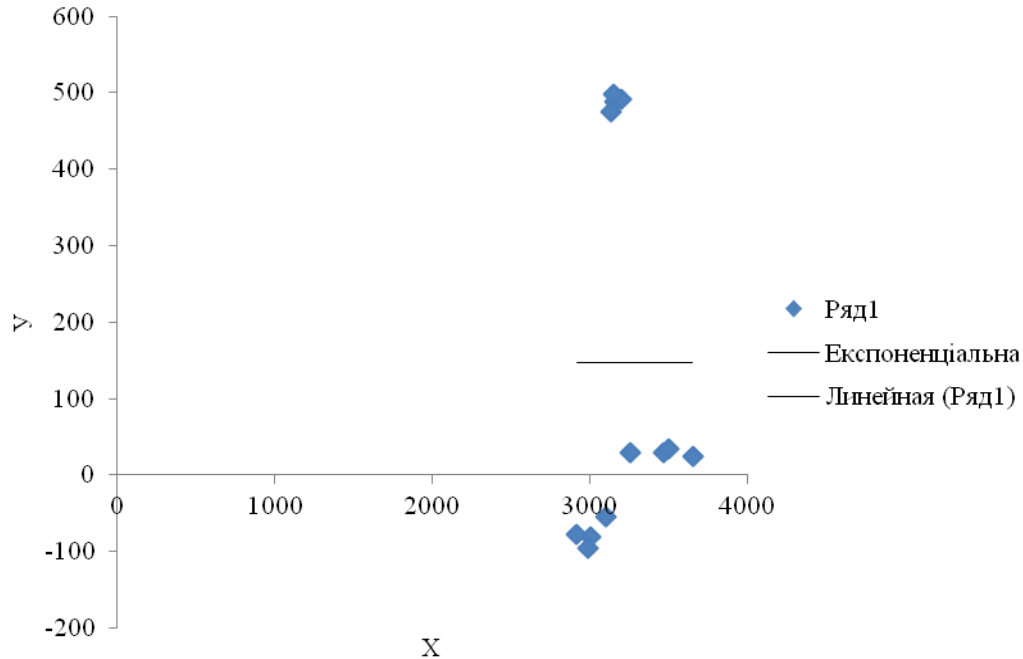

Рис. 3.7. Поле кореляції і лінія тренду експоненціальна

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності підприємства

Отже, найбільш оптимальна форма залежності – це лінія тренду поліноміальна другого ступеня, яка найточніше описує статистичні дані (рис. 3.5), оскільки коефіцієнт детермінації набуває найбільшого значення ($R^2 = 0,9998$).

Відтак, модель залежності між собівартістю реалізованої продукції і чистим прибутком у ТзОВ «Любава-Агро» набуває вигляду:

$$y = -3E-07x^2 + 1,1192x - 479,04$$

Проведемо аналіз побудованої моделі з використанням таких показників:

1. Коефіцієнт детермінації – для оцінки ступеня впливу варіації фактору на варіацію показника.
2. Критерій Фішера – для перевірки адекватності побудованої моделі статистичним даним.
3. Коефіцієнт еластичності – для характеристики впливу зміни показника

від зміни фактору.

Оскільки значення коефіцієнта детермінації ($R^2 = 0,9998$) близьке до одиниці, робимо висновок, що варіація фактору сильно впливає на варіацію показника. На 99,98 % варіація у спричинена варіацією x і лише на 0,02 % – впливом інших факторів.

Для перевірки адекватності побудованої моделі статистичним даним порівнюємо розрахункове значення критерію Фішера з табличним [11, с. 40]:

$$F_{\text{роз}} = \frac{R^2}{1 - R^2} * \frac{n - m - 1}{m}, \quad (3.1)$$

де n – кількість спостережень; m – кількість факторів, які впливають на показник.

$$F_{\text{роз}} = \frac{0,9998^2}{1 - 0,9998^2} * \frac{12 - 1 - 1}{1} = 55,54$$

Табличне значення критерію Фішера шукають за заданою ймовірністю p і числом ступенів вільності ($k_1 = m$; $k_2 = n - m - 1$).

$$F_{\text{табл.}} = 4,84.$$

Оскільки $F_{\text{роз.}} > F_{\text{табл.}}$, побудована модель адекватна статистичним даним і придатна для подальшого аналізу та прогнозування.

Визначимо коефіцієнт еластичності за формулою [21, с. 89]:

$$K_{\text{ел. заг.}} = \frac{y_{\text{роз.}} * x}{y_{\text{роз.}}} \quad (3.2)$$

Розрахуємо коефіцієнт еластичності для середніх значень x та y [21, с. 89]:

$$x_{\text{сер.}} = \frac{\sum x}{n} \quad (3.3)$$

$$y_{\text{сер.}} = \frac{\sum y}{n} \quad (3.4)$$

$$x_{\text{сер.}} = \frac{38533}{12} = 3211,05$$

$$y_{\text{сер.}} = \frac{1766}{12} = 320,43$$

$$K_{\text{ел. сер.}} = \frac{1,1192 * 3211,05}{320,43} = 11,22.$$

Отже, при збільшенні x (собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на 1% y (чистий прибуток) збільшиться на 11,22%. У перспективі, підприємство може збільшити чистий прибуток.

Проведений аналіз показав, що для покращення фінансової стійкості ТзОВ «Любава-Агро» необхідно систематично проводити фінансовий аналіз діяльності та усувати недоліки.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи результат проведеного дослідження, можна зробити наступні висновки:

1) Досліджено економічну сутність фінансових результатів та їх значення у підприємницькій діяльності. Встановлено, що трактування фінансових результатів є важливою науковою проблемою. Дана категорія знаходиться в фокусі уваги вчених не тільки у сфері бухгалтерського обліку, але також і філософії, економічної теорії, фінансів, мікроекономіки, макроекономіки, менеджменту, та включає чимало розбіжностей та протиріч.

2) Представлено класифікацію фінансових результатів та порядок їх формування. У роботі були докладно розглянуті види фінансових результатів, як вони формуються та їх значимість при оцінці господарських процесів на підприємствах.

3) В процесі проведеного дослідження розглянуто особливості формування звіту про фінансові результати за національними стандартами. У законодавстві України форма 2 Звіту про фінансові результати – регламентована. Порядок узагальнення результатів про доходи і витрати за видами діяльності підприємства вимагає звернути увагу на форму № 2 «Звіт про результати діяльності» та форму № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» розділ «Доходи і витрати».

4) Розглянуто особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства. ТзОВ «Любава-Агро» керується НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» при складанні фінансової звітності. Відтак, головний бухгалтер ТзОВ «Любава-Агро» керується даним положенням при формуванні фінансової звітності підприємства.

5) Розглянуто особливості синтетичного і аналітичного обліку доходів та витрат діяльності підприємства. Бухгалтерський облік ведеться

висококваліфікованими бухгалтерами відповідно до чинних нормативних документів. В організації складено робочий план рахунків, що відповідає специфіці діяльності організації, графік документообігу, що чітко регламентує рух документів в організації, а також розроблено облікову політику, яка повною мірою розкриває основні напрямки бухгалтерського та податкового обліку доходів і витрат у ТзОВ «Любава-Агро».

6) Окреслено особливості методики обліку фінансових результатів та їх відображення у фінансовій звітності досліджуваного підприємства. Звітність ТзОВ «Любава-Агро» складається на основі даних бухгалтерського обліку за встановленими формами, завдяки чому забезпечується можливість відображення у ній різнобічної діяльності товариства.

7) За результатами проведеного аналізу фінансових результатів за період 2019-2021 рр. можна зробити висновок про те, що ТзОВ «Любава-Агро» є рентабельним. Для підвищення величини прибутку пропонуємо наступні рекомендації ТзОВ «Любава-Агро»:

- знизити суму короткострокової кредиторської заборгованості (наприклад, перевівши її до складу довгострокової заборгованості). Це підвищить забезпеченість короткострокових зобов'язань поточними активами (показник поточної ліквідності);

- зменшити витрати та проводити аналіз діяльності з метою виявлення найбільш гострих фінансових проблем;

- створювати резерви підвищення прибутковості (наприклад, відчужувати надлишкове майно, або ліквідувати старе обладнання на нове і ефективніші версії).

8) Запропоновано резерви покращення фінансової стійкості ТзОВ «Любава-Агро». До них слід віднести: підвищення рівня цін; збільшення кількості підписаних договорів; збільшення доходу та зниження витрат; економія і раціональне використання коштів на оплату праці робітників.

Практична значущість дослідження полягає у можливості впровадження представленої методики у облікову практику малих підприємств з метою підвищення якості інформації облікової системи та прийняття на її основі економічних рішень, спрямованих на зростання фінансових результатів економічних суб'єктів.

9) Здійснено прогнозування фінансового результату ТзОВ «Любава-Агро» за допомогою економетричної моделі. Отже, при збільшенні x (собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на 1% у (чистий прибуток) збільшиться на 11,22%. У перспективі, підприємство може збільшити чистий прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України. Закон Верховної Ради України № 436 – IV від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід» : Наказ міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати» : Наказ міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
8. Податковий кодекс України Закон Верховної Ради України № 2755 – VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Вовк В. М., Кирдей Ю. О. Особливості аналізу фінансової звітності

суб'єктів малого підприємництва. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2018. Вип. 3. С. 39-49.

12. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернігів, 2019. 384 с.

13. Губарик О. М. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Миколаїв, 2019. Вип. 14. С. 932-936.

14. Гудзь Н. В. Облікова модель формування фінансових результатів діяльності в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. *Економіка та суспільство : електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету*. 2018. Вип. 13. С. 1339-1346.

15. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К. : ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.

16. Король Г. О. Облік, перевірка й аналіз у системі фінансового контролю на підприємствах: монографія. Дніпро: Ліра, 2018. 136 с.

17. Кохно І. І., Швець В. Г. Організаційні аспекти складання та подання фінансової звітності підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 1(53). С. 500-503.

18. Крупка Я. Д., Задорожний З. М., Гудзь Н. В. та ін. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 460 с.

19. Лисенко А. М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Т. 31(70), № 4(2). С. 119-125.

20. Ліхоносова Г., Лазебна І. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25 (1). С. 144-148.

21. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навч. посібн. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

22. Мазіна О. І. Облік на підприємствах малого бізнесу: опорний конспект лекцій. Київ: КНТЕУ, 2016. 54 с.
23. Назаренко О. В., Лукаш В. В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 19-25.
24. Назарова Г., Кононенко Л., Калашнікова А. Облікові процедури формування фінансових результатів: сучасний стан та напрями їх вдосконалення. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 206-212.
25. Нестеренко О. О. Місце звітності в управлінні фінансовими результатами діяльності підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2021. Вип. 1. С. 26-32.
26. Орєхова А. І., Толстошеева В. С. Організаційні аспекти та проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств. *Держава та регіони*. 2021. №6 (123). С. 140-143.
27. Офіційний сайт ТзОВ «Любава-Агро». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/32147790.
28. Панченко І. А. Внутрішня звітність про фінансові результати діяльності у форматі запитів користувачів. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. 2 (23). С. 253-261.
29. Пасенко Н. С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки : електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського*. 2019. Вип. 7. С. 854-859.
30. Пеняк Ю., Гороховацька Н. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами. *Економічний простір*. 2020. № 159. С. 97-101.
31. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика

підприємств: навч. посібн. Київ:, «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.

32. Пчелинська Г., Кирилова М. Сучасна проблематика обліку фінансових результатів за видами діяльності підприємства. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2020. № 6. С. 97-102.

33. Рзаєв Г. І., Драгочинська Д. О. Обліково-аналітичні процедури підтримки безпеки формування доходів, витрат і фінансових результатів. *Науковий журнал Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. С. 62-65.

34. Рзаєва Т. Г., Сереветник О. В. Фінансові результати та напрями їх аналізу за показниками фінансової звітності. *Вісник Хмельницького національного університету*, 2020. № 3. С. 121-124.

35. Сіренко Н. М. Управлінський облік у схемах і таблицях: навчал. видан. 2018. 69 с.

36. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібн. К.: КНЕУ, 2019. 510 с.

37. Сук Л. К. Фінансовий облік: навч. посіб. К.: Знання, 2018. 353 с.

38. Сусіденко Ю. В. Облік та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. *Східна Європа. Економіка, бізнес та управління*. Вінниця, 2017. Вип. 2. С. 297-301.

39. Чемчикаленко Р. А. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. С. 350-354.

40. Шевчук К., Бондар В. Фінансові результати як економічна категорія та особливості відображення їх в обліку та звітності підприємства. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2019. Вип. 16. С. 158-166.

41. Шипіна С. Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2020. № 1(59). С. 229-232.

42. Яремчук К. Г. Облік, аналіз і аудит фінансових результатів діяльності підприємства (на прикладі ТзОВ «Бумеранг») : кваліфікаційна робота магістра

за спеціальністю «071 облік і оподаткування». Тернопіль: ТНТУ, 2021. 69 с.

43. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 8. С. 109-117.

ДОДАТКИ

1. Баланс на
на 31.12.2020 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	25.0	51.4
первісна вартість	1011	25.0	66.6
Знос	1012	(-)	(15.2)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	25.0	51.4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	112.0	18.9
Поточна дебіторська заборгованість	1155	1552.8	2 179.1
Гроші та їх еквіваленти	1165	412.5	766.7
Інші оборотні активи	1190	812.3	893.6
Усього за розділом II	1195	2889.6	3 858.3
Баланс	1300	2914.6	3 909.7
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2816.0	3 879.5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)

Усього за розділом I	1495	2816.0	3 879.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	81.7	30.2
розрахунки з бюджетом	1620	16.9	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Інші поточні зобов'язання	1190	-	-
Усього за розділом III	1695	98.6	30.2
Баланс	1900	2194.6	3 909.7

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2020

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 714.8	3431.9
Інші доходи	2160	626.3	835.5
Разом доходи (2000+2160)	2280	3 341.1	4267.4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 153.9)	(1943.8)
Інші витрати	2165	(1 123.7)	(1 169.8)
Разом витрати (2050+2165)	2285	2 277.6	3113.6
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1 063.5	1 153.8
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	1 063.5	1 153.8

Керівник

(підпис)

Нетребяк Ігор Іванович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

1. Баланс на
на 31.12.2021 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	51.4	37.7
первісна вартість	1011	66.6	76.1
знос	1012	(15.2)	(38.4)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	51.4	37.7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18.9	66.8
Поточна дебіторська заборгованість	1155	2 179.1	2 386.2
Гроші та їх еквіваленти	1165	766.7	509.0
Інші оборотні активи	1190	893.6	1 163.8
Усього за розділом II	1195	3 858.3	4 125.8
Баланс	1300	3 909.7	4 163.5

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 879.5	4 130.7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 879.5	4 130.7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	30.2	30.2
розрахунки з бюджетом	1620	-	0.1
розрахунками зі страхування	1625	-	0.1
розрахунками з оплати праці	1630	-	2.4
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	30.2	32.8
Баланс	1900	3 909.7	4 163.5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021

Форма № 2-мс

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 400.1	2 714.8
Інші доходи	2160	247.9	626.3
Разом доходи (2000+2160)	2280	2 648.0	3 341.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 156.7)	(1 153.9)
Інші витрати	2165	(1 240.1)	(1 123.7)
Разом витрати (2050+2165)	2285	(2 396.8)	(2 277.6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	251.2	1 063.5
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	251.2	1 063.5

Керівник _____

(підпис)

Головний бухгалтер _____

(підпис)

Нетребяк Ігор Іванович _____

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

